БУХЫ ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

Һурят-Монголой ҮНЭН

ВКП(б)-гэй Бурят-Монголой Обкомой, БМАССР-эй Верховно Соведэй ба ВКП(б)-гэй Улан-Удын Горкомой орган

№ 32 (5961) | 1950 оной февралиин 12, воскресенье | Сэн 20 мүнгэн

Бухы советскэ арадһай сталинска блогой кандидадуудые тон ехэ дэбжэлтэтэйгээр, нэгэн һаналаар дэбжүүлжэ байна

Һунгуулиин округуудһаа дэбжүүлэгдэһэн советскэ арадай кандидадууд

Ороной городууд ба тосхонуудта ажалшадай һунгалтын урдахи суглаанууд ехэ дэбжэлтэтэйгээр үргэлжэлжэ байна. Советскэ хүнүүд хадаа арадуудай агууехэ вождь ба багша **Иосиф Виссарионович Сталинние** СССР-эй Верховно Соведэй депутадта өөһэдынгөө нэгэдэхи кандидат болгон газар бүхэндэ дэбжүүлнэ.

Ажалшад хадаа олон хүнүүдэй хабаадалгатай суглаанууд дээрэ СССР-эй Верховно Соведэй депутадуудта кандидадуул болгон нүхэд В. М. Молотов, Г. М. Маленков, Л. П. Берия, К. Е. Ворошилов, А. И. Микоян, Л. М. Кагановнч, А. А. Андреев, Н. С. Хрущев, Н. А. Булганин, А. Н. Косыгин, Н. М. Шверник, М. А. Суслов, П. К. Пономаренко, Н. Ф. Шкирятовые дэбжүүлнэ.

Советскэ арадай эрхим хүбүүд ба басагад — хүдэлмэришэд, колхознигууд, интеллигенциин түлөөлэгшэд СССР-эй Верховно Соведэй депутадуудта кандидадуудаар дэбжүүлэгдэнэ.

РСФСР

Московско область

Луховицка районой Сталинай нэрэмжэтэ хүдөө ажахын артелиин колхознигууд һунгуулиин Коломенско округһоо СССР-эй Верховно Соведэй Союзай Соведэй депутадта кандидадаар колхозой түрүүлэгшэ Социалистическэ Ажалай Герой **Федор Степанович Генераловые** дэбжүүлээ.

Подольск городой эрэшүүлэй 3-дахи дунда һургуулиин багшанарай коллектив һунгуулиин Подольско округһоо СССР-эй Верховно Соведэй Союзай Соведэй депутадта кандидадаар багша **Людмила Сергеевна Матвеевае** дэбжүүлээ.

Щелковско химзаводой коллектив һунгуулиин Ленинскэ округһоо СССР-эй Верховно Соведэй Союзай Соведэй депутадта кандидадаар ВКП(б)-гэй Московско областной комитедэй секретарь **Виктор Петрович Алексеевые** дэбжүүлээ.

Ленинградска область

Кировскэ заводой коллектив Ленинград городой һунгуулиин Кировскэ округһоо СССР-эй Верховно Соведэй Союзай Соведэй депутадта кандидадаар заводой мастер **Алексей Кондратьевич Байковые** дэбжүүлээ.

Выборгскэ районой «Гвардеец» гэжэ хүдөө ажахын артелиин суглаан һунгуулиин Выборгскэ округһоо СССР-эй Верховно Соведэй Союзай Соведэй депутадта кандидадаар ВКП(б)-гэй Ленинградска Обкомой секретарь **Борис Федорович Николаевые** дэбжүүлээ.

УКРАИНСКА ССР

Котовскиин нэрэмжэтэ хүдөө ажахын артелиин колхознигууд һунгуулиин Осипенковскэ округһоо СССР-эй Верховно Соведэй Союзай Соведэй депутадта кандидадаар багша **Евдокия Николаевна Постниковае** дэбжүүлээ.

Одесскэ булад ба улһан канадуудай заводой коллектив һунгуулиин Одесско-Ленинскэ округһоо СССР-эй Верховно Соведэй Союзай Соведэй депутадта кандидадаар Одессо-Товарная станциин ахалагша машинист **Александр Викентьевич Сквернягые** дэбжүүлээ.

Житомирско областиин Попельнянска районой, Романовка тосхоной колхознигууд ба интеллигенци һунгуулиин Житомирско округһоо СССР-эй Верховно Соведэй Национальностьнуудай Соведэй депутадта кандидадаар поэт, Сталинска шангай лауреат **Максим Фадеевич Рыльскиие** дэбжүүлээ.

БЕЛОРУССКА ССР

Белорусска хүдөө ажахын Академиин коллектив һунгуулиин Горецкэ округһоо СССР-эй Верховно Соведэй Национальностьнуудай Соведэй депутадта кандидадаар БССР-эй наукануудай Академиин бодото гэшүүн **Василий Антонович Леоновые** дэбжүүлээ.

Копыльска МТС-эй коллектив һунгуулиин Слуцка округһоо СССР-эй Верховно Соведэй Национальностьнуудай Соведэй депутадта кандидадаар тракторна бригадын бригадир **Александр Константинович Козелые** дэбжүүлээ.

Гомельско вагон заһабарилгын заводой коллектив һунгуулиин Гомельско округһоо СССР-эй Верховно Соведэй Национальностьнуудай Соведэй депутадта кандидадаар багша **Ольга Титовна Плесскаяе** дэбжүүлээ.

УЗБЕКСКЭ ССР

Кара-Калпакска педагогическа ба багшанарай нэгэдэмэл институдай студентнүүд ба багшанар һунгуулиин Турткульска округһоо СССР-эй Верховно Соведэй Союзай Соведэй депутадта кандидадаар Узбекистанай КП(б)-гэй Кара-Калпакска Обкомой секретарь **Турсун Камбаровые** дэбжүүлээ.

Красногвардейска сахарна заводой коллектив һунгуулиин Самаркандска хүдөөгэй округһоо СССР-эй Верховно Соведэй Союзай Соведэй депутадта кандидадаар Узбекистанай КП(б)-гэй Самаркандска Обкомой секретарь **Ариф Алимовые** дэбжүүлээ.

Карши станциин депогой коллектив һунгуулиин Каршинска округһоо Союзай Соведэй депутадта кандидадаар Узбекскэ ССР-эй Министрнүүдэй Соведэй түрүүлэгшын орлогшо **Павел Андреевич Кабановые** дэбжүүлээ.

КАЗАХСКА ССР

Кокчетавска казах дунда һургуулиин коллектив һунгуулиин Кокчетавска округһоо СССР-эй Верховно Соведэй Национальностьнуудай Соведэй депутадта кандидадаар Казахска ССР-эй наукануудай Академиин хэлэ ба литературын институдай директор Советскэ Союзай Герой **Малик Габдуллиниие** дэбжүүлээ.

Терень-Узякска районой «Кзыл Дехкан» гэжэ хүдөө ажахын артелиин колхознигууд һунгуулиин Кзыл-Ординска округһоо СССР-эй Верховно Соведэй Союзай Соведэй депутадта кандидадаар Казлинска районой «Кзыл-ту» колхозой түрүүлэгшэ **Кашакбай Примовые** дэбжүүлээ.

ГРУЗИНСКА ССР

Сухумска ГЭС-эй энергетигүүд һунгуулиин Сухумска хүдөөгэй округһоо СССР-эй Верховно Соведэй Национальностьнуудай Соведэй депутадта кандидадаар Грузиин советскэ уранзохёолшодой Союзай түрүүлэгшэ **Симон Иванович Чикованиие** дэбжүүлээ.

Тбилисскэ паровозно депогой коллектив һунгуулиин Тбилисско-Ленинскэ округһоо СССР-эй Верховно Соведэй Национальностьнуудай Соведэй депутадта кандидадаар Тбилисскэ паровозно депогой машинист-инструктор Социалистическэ Ажалай Герой **Шалва Федорович Кохреидзые** дэбжүүлээ.

АЗЕРБАЙДЖАНСКА ССР

Сафаралиевскэ районой «Красный октябрь» гэжэ хүдөө ажахын артелиин колхознигууд һунгуулиин Кировобадска округһоо СССР-эй Верховно Соведэй Национальностьнуудай Соведэй депутадта кандидадаар колхозой түрүүлэгшэ Социалистическэ Ажалай Герой **Рустам Аллахверди Оглы Алиевые** дэбжүүлээ.

Хачмасска городской больнинын медицинскэ хүдэлмэрилэгшэдэй коллектив һунгуулиин Хачмасска округһоо СССР-эй Верховно Соведэй Национальностьнуудай Соведэй депутадта кандидадаар Азербайджанска ССР-эй наукануудай Академиин бодото гэшүүн **Мир Асадулла Мир Алескер Оглы Мир-Касимовые** дэбжүүлээ.

ЛИТОВСКО ССР

Алитусска волостиин Бутримишкскэ Апилинкын ажалша таряашад ба колхознигуудай һунгалтын урда тээхи суглаан һунгуулиин Алитусска округһоо СССР-эй Верховно Соведэй Национальностьнуудай Соведэй депутадта кандидадаар уранзохёолшо **Антанас Томасович Венцловые** дэбжүүлээ.

Каунасска торго нэхэлгын «Кауно Аудиняй» фабрикын коллектив һунгуулиин Каунасска городской округһоо СССР-эй Верховно Соведэй Национальностьнуудай Соведэй депутадта кандидадаар мастерай туһалагша **Пятрас Ионович Вайчюнасые** дэбжүүлээ.

АРМЯНСКА ССР

Ленинэй орденто гүрэнэй Спендиаровай нэрэмжэтэ оперо ба баледэй театрын коллектив һунгуулиин Ереванско-Спандарянска округһоо СССР-эй Верховно Соведэй Национальностьнуудай Соведэй депутадта кандидадаар Армянска ССР-эй һургуулиин габьяата багша **Каринэ Мелконовна Дрампяниие** дэбжүүлээ.

Ленинаканска мяха-консервнэ комбинадай коллектив һунгуулиин Ахурянска округһоо СССР-эй Верховно Соведэй Национальностьнуудай Соведэй депутадта кандидадаар алдарта машинист **Гарегин Михайлович Абаджяниие** дэбжүүлээ.

ТУРКМЕНСКЭ ССР

Ленинскэ районой Тельманэй нэрэмжэтэ хүдөө ажахын артелиин колхознигууд һунгуулиин Ильялинска округһоо СССР-эй Верховно Соведэй Национальностьнуудай Соведэй депутадта кандидадаар колхозой түрүүлэгшэ Социалистическэ Ажалай Герой **Оразгельды Эрсарыевые** дэбжүүлээ.

Фарабска МТС-эй коллектив һунгуулиин Чарджоуска хүдөөгэй округһоо СССР-эй Верховно Соведэй Национальностьнуудай Соведэй депутадта кандидадаар Дейнауска районой Ходжа-Кенепсинскэ сельсоведэй түрүүлэгшэ **Гульджан Мамедсеидовые** дэбжүүлээ.

ЭСТОНСКО ССР

«Звезда» гэжэ загаһа барилгын колхозой гэшүүд һунгуулиин Арьхоско зүүн округһоо СССР-эй Верховно Соведэй Национальностьнуудай Соведэй депутадта кандидадаар Эстонско ССР-эй кинематографиин Министр **Ольга Антоновна Лауристиниие** дэбжүүлээ.

«Ууэ Метса» гэжэ хүдөө ажахын артелиин колхознигууд һунгуулиин Хаапсалуска округһоо СССР-эй Верховно Соведэй Национальностьнуудай Соведэй депутадта кандидадаар Эстониин ЛКСМ-эй ЦК-гэй секретарь **Борис Степанович Толбастые** дэбжүүлээ.

КАРЕЛО-ФИНСКЭ ССР

С. М. Кировэй нэрэмжэтэ Кондопожско целлюлозно-саарһанай комбинадай коллектив һунгуулиин Кондопожско городской округһоо СССР-эй Верховно Соведэй Национальностьнуудай Соведэй депутадта кандидадаар мүлилгын цехын мастер-стахановец **Виктор Эрикович Хуусариие** дэбжүүлээ.

Петрозаводско дистанциин түмэрзамайхид һунгуулиин түмэр замай округһоо СССР-эй Верховно Соведэй Национальностьнуудай Соведэй депутадта кандидадаар Петрозаводск паровозно депогой машинист **Алексей Родионович Ковалевые** дэбжүүлээ.

Советскэ интеллигенци һунгуулиин кампаниин үедэ

Манай социалистическэ орон СССР-эй Верховно Соведтэ һунгаха һунгалтануудта айхабтар ехэ морально-политическэ нэгэдэлэй оршон байдалда бэлэдхэжэ байна.

Советскэ олониитын байгуулалта хадаа бүхы советскэ хүнүүдые нэгэн ниитэ коллектив болгон нэгэдүүлээ. Советскэ хүнүүд Эхэ оронойнгоо хүсэ шадалые бэхижүүлхын түлөө, тэрэнэйнгээ эрхэ сүлөө ба алдар солын түлөө бултадаа шэн зоригтойгоор тэмсэһэн ба тэмсэжэшье байна.

Советскэ хүнүүд Эсэгэ ороноо хамгаалгын дайе илалта түгэлдэрөөр дүүргээд, коммунизм байгуулгын түсэбые амжалтатайгаар дүүргэжэ байна.

Зохёон байгуулхы энэ ажалда советскэ интеллигенци шухала ба хүндэтэ үүргэ эзэлнэ. Манай интеллигенци болбол арад зоной дундаһаа гараһан ба тэрээнтэй нигта холбоотой, арадай интеллигенци мүн. Манай интеллигенциин ургалтань, арад зонтойгоо тэрээнэй нигта холбоотой байһаниинь советскэ демократиин шэнжэ шанарые эли тодоор харуулна гээшэ.

Манай арадай интеллигенци хадаа арад зоной эдэбхитэй хүсэниинь мүн.

Эсэгэ ороноо хамгаалгын дайнай үедэ советскэ интеллигенци болбол агууехэ Сталин багшын сагнэлтын ёһоор, «дайсание үй бута сохихо ябадалда өөрынгөө зохёон байгуулхы ажалаар сэгнэшэгүй ехэ оруулалта хэһэн байна». Интеллигенци хадаа дайнай үедэ наука, техникые улам хүгжөөгөө, Улаан Армида хэрэгтэй буу зэбсэгүүдые гаргаха ябадалда наукые творческоор ашагла.

Дайнай һүүлэй үедэ манай интеллигенци болбол большевистскэ партиин ударидалга доро ябажа, оронойнгоо арадай ажахын, наука ба культурын улам ехээр хүгжэлтын түлөө тэмсэжэ байна.

Бүхы советскэ арадтаяа хамта манай интеллигенци һунгуулиин урдахи кампанида маша ехэ политическэ эдэбхитэйгээр хабаадалсана. Советскэ интеллигенциин эзэлһэн үүргэнь энэ үедэ айхабтар харюусалгатай ба хүндэтэй гээшэ. Интеллигенци болбол эмхидхэлэй ба олониитэ-политическэ ехэхэн хүдэлмэри ябуулна. Багшанар, врачууд, уранзохёолшод, агрономуд, зоотехнигүүд болон бусад хадаа һунгуулиин Участково комиссинуудай хүдэлмэридэ туһалалсана, һунгагшадай списогуудые зохёолсоно, Сталинска Конституциие ба һунгуулиин хуулиие улад зондо ойлгуулжа үгэнэ, газетэ, журналнуудые һунгагшадта уншана, элидхэл, лекцинүүдые хэнэ.

Кяхтын, Иволгын, Кабанскын ба бусад аймагуудта олохон багшанар, врачууд, агрономууд, зоотехнигүүд СССР-эй Верховно Соведтэ һунгаха һунгалтануудта бэлэдхэлэй хүдэлмэридэ эдэбхитэйгээр хабаадалсана, арад зоной дунда агитационно хүдэлмэри хэхээр томилогдоод, тэрэнээ түсэбэй ёһоор ябуулна. Иволгын аймагта хүдэлмэрилжэ байһан 500 гаран агитаторнуудай 150 гараниинь хүдөөгэй интеллигенциин түлөөлэгшэд болоно.

Кяхтын дунда һургуулиин багшанар Н. Соболева, И. Торопова, Г. Безродных, Кабанскын дунда һургуулиин багша А. И. Хабаева, Улан-Удын педагогическа училищиин багша нүхэр Тумунова, мүн тэрэшэлэн Иволгын аймагай залуу врачууд Н. Н. Заинчковская, Д. В. Раднаева, зоотехник Донлуков гэгшэд һунгагшадай дунда ойлгууламжын хүдэлмэри эршэмтэйгээр ябуулна. Эдэнэр хадаа Сталинска Конституци, советскэ һунгуулиин системэ тухай хөөрэлдөөнүүдые һунгагшадай дунда саг үргэлжэ үнгэргэдэг, һунгуулиин Участково комиссинуудай хүдэлмэридэ туһалалсадаг.

Һунгуулиин урдахи кампанида интеллигенциин айхабтар шухала үүргэтэй байһание эдэ баримтанууд эли тодоор гэршэлнэ. Марксизм-ленинизмын түрүү теорёор зэбсэглэгдэһэн манай интеллигенци СССР-эй Верховно Соведтэ һунгаха һунгалтануудта бэлэдхэжэ байгаа агитационно-пропагандистска ба эмхидхэлэй хүдэлмэридэ ехэ аша туһа үзүүлжэ байна. Энэ хадаа советскэ интеллигенци арад зонтоёо хододоо суг ябажа, арад зондоо алба хэжэ байһание харуулна гээшэ.

Һунгалтануудта интеллигенциин улам эдэбхитэйгээр хабаадалсаа һаа, һунгуулиин бүхы кампаниин идейнэ хэмжээнь бүри дээшэлхэ байна. Манай интеллигенци болбол СССР-эй Верховно Соведтэ һунгаха һунгалтануудые амжалтатайгаар үнгэргэхэ хэрэгтэ саашадаа бүри эдэбхитэйгээр туһалалсаха ёһотой.

Һунгалтануудта бэлэдхэлэй хүдэлмэридэ интеллигенциие улам үргэнөөр, улам олоор хабаадуулха, тэдээндэ туһалха гээшэ партийна организацинуудай шухала уялга мүн.

Колхозно барилгада үргэн далайса

Барилгын модо бэлэдхэлэй хорин хоног

Ниитын ашаг шэмэтэ мал ажалые хүгжөөхэ гурбан жэлэй түсэб тухай парти ба правительствын тогтоол соо колхозуудта адуу малай байранuудые бариха хэрэгтэ шухала анхарал табигдана. Энээниие хэрэг дээрэ бэелүүлхын түлөө Кяхтын колхозууд эршэмтэйгээр оролсобо.

Ульяновай нэрэмжэтэ хүдөө ажахын артелиин гэшүүд һунгалтануудай хүндэлэлдэ ударна хорин хоног эмхидхэжэ, энэ болзор соо 450 кубометр барилгын модо отолжо, шэрэжэ ба тэрэниие хайжа, барилгада бэлэн болгохо гэһэн уялга абаад, аймагай бүхы колхозуудта хандалга гаргаһан байна. Энэ үүсхэлыень аймагай колхозууд бултадаа халуунаар угтажа, ударна хорин хоногто эдэбхитэйгээр оролсоо.

Һаяхан, ударна хорин хоногой түрүүшын хахадай дүн гаргагдаба. Мүрысөө үүсхэһэн Ульяновай нэрэмжэтэ артелиин гэшүүд 10 үдэрэй турша соо 150 кубометр модо бэлэдхэһэн байба. Тус колхоз энэ хүдэлмэридэ 10 мори шаргатай 15 хүниие гарганхай. Тэрэшэлэн «Пограничник», Энгельсын нэрэмжэтэ колхозууд 150—150 кубометр модо бэлэдхээ. Мүн ударна хорин хоногто эдэбхитэйгээр оролсоһон Сталинай нэрэмжэтэ, «Улаан Табангууд», «Красное знамя» ба бусад колхозууд модо бэлэдхэлые эмхитэйгээр үргэлжэлүүлжэ байна.

Эдэ үдэрнүүдтэ аймаг дотор 1000 гаран кубометр барилгын модон бэлэдхэгдээ.

ВКП(б)-гэй айком ба аймгүйсэдком колхознигуудай үнэтэ үүсхэл ба үндэр эдэбхиие али болохоор дэмжэн, барилгын модо бэлэдхэхэ хүдэлмэриие хурдан темпээр ябуулха хэрэгтэ шухала анхаралаа табижа байна. Ударна хорин хоногой үедэ колхознигуудай дунда агитационно-ниитын хүдэлмэри бүри һайжаруулагдаа.

Б. ЗОНХОЕВ,
ВКП(б)-гэй айкомой секретарь.

Хитадай Арадай Республикын Арадай Центральна Правительствын Түрүүлэгшэ г-н Мао Цзе-дунай хүндэлэлдэ Н. М. Шверник уулзалга хэбэ

Февралиин 9-дэ Кремлевско Ехэ Ордон соо, СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ Н. М. Шверник Хитадай Арадай Республикын Арадай Центральна Правительствын Түрүүлэгшэ г-н Мао Цзе-дунай хүндэлэлдэ уулзалга хэбэ.

Уулзаха үедэ господин Мао Цзе-дун, Хитадай Арадай Республикын Гүрэнэй Захиргаанай Соведэй Премьер ба Гадаадын Хэрэгүүдэй Министр г-н Чжоу Энь-лай, Москвада байгаа Хитадай Арадай Республикын Посол г-н Ван Цзя-сян, профессор Чен Бо-да, Синьцзянска Арадай Провинциальна Правительствын Түрүүлэгшын Орлогшо г-н С. Азизов, господинууд У Сю-цюань, Люй Дун, Чжан Хуа-дун, Лай Я-ли, Шень Хуп, Су Лун-гуань, Оу Ян-цин, Цай Шу-фань, Чень Мин-шень, Ван Сюнь, Не Чунь-юн, Ло Вей, Чань Янь-шин, Ван Дун-син, Дэн Ли-цунь, Ма Хань-бин, Х. Муратов ба Москвада байгаа Хитадай Арадай Республикын Посольствын гэшүүд байлсаба.

Уулзаха үедэ Чехословацка Республикын Посол г-н Б. Лаштовичка, Корейскэ Арадай-Демократическа Республикын Посол г-н Дю Ен Ха, Болгариин Арадай Республикын Посол г-жа С. Благоева, Румынска Арадай Республикын Посол г-н С. Бугич, Венгерскэ Арадай Республикын Посол г-н А. Собек, Монгол Арадай Республикын Посланник г-н Н. Идамжаб, Албаниин Арадай Республикын Посланник г-н В. Натанаили, Германска Демократическа Республикын Дипломатическа Миссиие толгойлогшо г-н Р. Аппельт, Польско Республикын Хэрэгүүдые саг зуура эрхилхэ Этигэмжэтэ г-н Я. Замбрович ба Москвада байгаа Худалдаа наймаанай Делегацинуудые толгойлогшо — Чехословацка Республикын Гадаадын Худалдаа наймаанай Министр г-н А. Грегор, Румынска Арадай Республикын Гадаадын Худалдаа наймаанай Министр г-н А. Бырледяну, Венгерскэ Арадай Республикын Гадаадын Худалдаа наймаанай Министр г-н Ш. Ронаи, Германска Демократическа Республикын Гадаадын Худалдаа наймаанай Министр г-н Г. Хандке гэгшэд мүн лэ байлсаба.

Уулзаха үедэ советскэ талаһаа СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшын Орлогшонор В. М. Молотов, А. И. Микоян, Н. А. Булганин, К. Е. Ворошилов, В. А. Малышев, И. Ф. Тевосян, А. И. Ефремов, М. Г. Первухин, Н. С. Хрущев, РСФСР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ Б. Н. Черноусов, СССР-эй Министрнүүд А. Я. Вышинский, А. Г. Зверев, И. Г. Большаков, А. М. Василевский, К. П. Горшенин, Д. Г. Жимерин, С. В. Кафтанов, М. А. Меньшиков, Н. В. Новиков, Н. Д. Псурцев, Е. И. Смирнов, Д. Ф. Устинов, М. В. Хруничев, СССР-эй Гадаадын Хэрэгүүдэй Министрын Орлогшонор А. А. Громыко, В. А. Зорин, Хитадай Арадай Республикада байгаа СССР-эй Посол Н. В. Рощин, СССР-эй наукануудай Академиин Президент С. И. Вавилов, Советскэ Союзай Маршал В. Д. Соколовский, армиин Генерал С. М. Штеменко, Адмирал И. С. Юмашев, СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Секретарь А. Ф. Горкин, ВЦСПС-эй Түрүүлэгшэ В. В. Кузнецов, СССР-эй Гадаадын Худалдаа наймаанай Министрын Орлогшо П. Н. Кумыкин, Московско Городской Соведэй Түрүүлэгшэ М. Я. Яснов, Хитадай Арадай Республикада байгаа СССР-эй Худалдаа наймаанай Түлөөлэгшэ В. П. Мигунов, СССР-эй МИД-эй Генеральна Секретарь Б. Ф. Подцероб, СССР-эй Верховно Соведэй депутадууд, СССР-эй Министерствонүүдэй харюусалгата сотруднигууд, олониитын ба хэблэлэй түлөөлэгшэд, наукын ба искусствын ажал-ябуулагшад байлсаба.

(ТАСС).

Н. М. ШВЕРНИК ХИТАДАЙ АРАДАЙ РЕСПУБЛИКЫН ГҮРЭНЭЙ ЗАХИРГААНАЙ СОВЕДЭЙ ПРЕМЬЕР БА ГАДААДЫН ХЭРЭГҮҮДЭЙ МИНИСТР г-н ЧЖОУ ЭНЬ-ЛАЙТАЙ УУЛЗАБА

Февралиин 10-да, СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ Н. М. Шверник Хитадай Арадай Республикын Гүрэнэй Захиргаанай Соведэй Премьер ба Гадаадын Хэрэгүүдэй Министр г-н Чжоу Энь-лайтай уулзаба.

СССР-тэ байгаа Хитадай Арадай Республикын Посол г-н Ван Цзя-сян ба СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Секретарь А. Ф. Горкин уулзалга дээрэ байлсаба.

(ТАСС).

„Берлинэй уналга“ гэжэ фильмын амжалта

Улан-Удын «Прогресс» кинотеатрта «Берлинэй уналга» гэжэ шэнэ фильм тон ехэ амжалтатайгаар харуулагдажа байна. Түрүүшын дүрбэн үдэр соо энэ фильмые аяар 15.400 хүн хараһан байха юм.

Февраль һара соо энэ кинофильм болбол Кабанскын, Байкало-Кударын, Кяхтын, Заиграйн, Зэдын аймагуудта ба Городок городто харуулагдаха түсэбтэй. Мүн март һарада Бичурын, Иволгын, Тарбагатайн, Сэлэнгын, Хойто-Байгалай, Ахын, Баунтын аймагуудта ба Бабушкин городто харуулагдаха юм.

Ткаченко.

СССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕТ ГЭЖЭ ЮУН БЭ

Советскэ арад Сталинска Конституциин ёһоор ажаһуудаг. Тэрэ ажабайдалай Үндэһэн Хуули—Советскэ Социалистическэ Республикануудай Союзай Конституци мүн. Тэрэ Конституци Соведүүдэй Бүхэсоюзна Онсо удхатай VIII съезд дээрэ баталагдаһан байна.

Манай орон дотор бүхы засаг түрэ хадаа ажалшадай, арад зоной өөрынь гарта байдаг. Арад болбол өгээл эрхим хүнүүдээ ажалшадай депутадуудай Соведүүдтэ һунгадаг. Арад хадаа бүхы засаг түрэеэ Соведүүдтэ найдажа үгэдэг. Иимэһээ манай гүрэн болбол Советскэ гүрэн гэжэ нэрэтэй. Ажалшадай һунгаһан, арад зоной дундаһаа гараһан эдэ ерхим хүнүүд советскэ орониие хүтэлбэрилдэг. Эдэ ямар хүнүүд бэ гэхэдэ, гүрэнэй ба олониитын ажал-ябуулгаараа, фабрика, заводууд ба полинууд дээрэ шэн габьяатайгаар ажаллаһан ажалаараа, наука, техникэ, культурын талаар түйлаһан амжалтануудаараа советскэ Эхэ оронойнгоо дайсадта эсэргүү баатарлиг тэмсэлээрээ ажалшадай дунда хүндэтэй болоһон партийна ба партийнабэшэ советскэ гражданинууд мүн.

СССР-эй гүрэнэй засагай дээдэ органиинь СССР-эй Верховно Совет мүн. 1946 оной февральда СССР-эй Верховно Соведтэ 1339 депутадууд һунгагдаһан байна. СССР-эй Верховно Соведэй депутадуудай 38 процентнь хүдэлмэришэд, 26 процентнь таряашад, 36 процентнь албахаагшад, интеллигенци байгаа. 277 эхэнэрнүүд, мүн олон тоото албахаагшад депутадуудаар һунгагдаа һэн.

СССР-эй Верховно Соведтэ депутадаар 1.085 коммунистнууд һунгагдаһан байна. Тус баримта хадаа манай орон дотор большевигүүдэй партиин хүтэлбэрилхы ба залан ударидахы үүргэтэй байһаниие, советскэ арадта айхабтар ехэ хүндэтэй байһаниие харуулна гээшэ.

Верховно Соведэй депутат болбол арадта алба хэгшэ мүн. Арадай түлөөлэгшэ мүн хадаа тэрэ болбол ехэ эрхэтэй юм. Палатануудай хуули гаргалгын хүдэлмэридэ гүйсэд хабаадалсаха, комиссинуудай хүдэлмэридэ хабаадалсаха ябадал, эрилтэ табиха эрхэ, депутадай бэедээ хүргэшэгүй ябадал — эдэ бүгэдэ эрхэнүүдые Сталинска Конституци депутадта олгон хангаһан байна.

Верховно Совет болбол хоёр палататай байдаг. Нэгэ палатань Союзай Совет, нүгөөдэнь— Национальностьнуудай Совет гэжэ нэрэтэй.

Юундэ СССР-эй Верховно Совет хоёр палататай байдаг бэ?

Советскэ Союзай бүхы гражданинуудай гол интересүүдынь нэгэн адли байдаг. Советскэ Союзай ажахын ба оборонно хүсэ шадалые бэхижүүлхын тула, ажалшадай материальна ба культурна тэгшэлэн байдалые саг үргэлжэ дээшэлүүлхын тула, бүхы оронуудай дунда бата бэхи эб найрамдал хангахын тула советскэ хүнүүд бултадаан оролдоно.

Советскэ гражданинуудай эдэ бүхы ниитэ интересүүдые СССР-эй гүрэнэй засагай верховно органдо Союзай Соведэй депутадууд түлөөлдэг.

Зүгөөр Советскэ Союз болбол олонациональна гүрэн мүн. Манай орон дотор 60 шахуу нацанууд, национальна группанууд ба арад угсаатан ажаһуудаг, СССР-тэ ажаһуудаг элдэб национальностьнууд болбол арад бүхэнэй национальна илгаануудтай холбоотой өөрынгөө, тусхай интересүүдтэй байна.

Олон тоото советскэ арад бүхэнэй эдэ бүхы тусхай интересүүд СССР-эй гүрэнэй засагай верховно органдо Национальностьнуудай Соведэй депутадуудаар бэелүүлэгдэдэг.

Хоёр палатна системэ хадаа СССР-эй гүрэнэй засагай дээдэ органдо өөрынгөө түлөөлэгшэдгэй байха арга боломжо бүхы арадуудта олгоно.

СССР-эй Верховно Соведэй палатанууд хоюулаа адли тэгшэ эрхэтэй.

СССР-эй Верховно Соведэй сесси жэлдээ хоёр дахин болодог. Сессинүүдэй хоорондохи үедэ гүрэнэй дээдэ засагые СССР-эй Верховно Соведэй Президиум бэелүүлдэг. Верховно Соведэй Президиум болбол Верховно Соведэй сесси дээрэ депутадуудай дундаһаа һунгагдадаг ба Президиумэй Түрүүлэгшэһөө, Түрүүлэгшын арбан зургаан орлогшонорһоо, секретарьһаа ба Президиумэй арбан табан гэшүүдһээ бүридэдэг.

СССР-эй Верховно Соведтэ адли засагай органууд гэжэ капиталистическэ оронуудта үгы юм. Тэндэ, капиталистическэ оронуудта гүрэниие нэгэ хүн — король, президент толгойлдог. Тэдэнэр парламентын урда харюусалгагүй байдаг, парламентын абаһан ямаршье хуулиие зогсоохо ба парламентые тарааха эрхэтэй байдаг. Советскэ Союз дотор гүрэниие нэгэ хүн толгойлдоггүй, харин коллектив, коллеги—СССР-эй Верховно Соведэй Президиум толгойлдог. Энэ хадаа, нүхэр Сталинай хэлэдэг ёһоор, СССР-эй коллегиальна президент гээшэ.

Верховно Соведэй Президиум болбол элдэб Указуудые гаргадаг; хэрбээ хэрэгтэй болоо һаа, шэнэ министрнүүдые томилдог; бусад оронуудта посолнуудые томилдог; шалгараһан хүнүүдые орденуудаар ба медальнуудаар шагнадаг; хари гүрэнүүдтэй хэһэн Советскэ Союзай договорнуудые баталдаг гэхэ мэтэ эрхэтэй. Президиум болбол бүхы ажал-ябуулга тухайдаа Верховно Соведэй үмэнэ тоосожо байдаг.

Верховно Совет болбол мүн Советскэ Союзай правительство бии болгодог. Тэрэнь СССР-эй Министрнүүдэй Совет гэжэ нэрэтэй. Правительство хадаа Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэһээ, тэрэнэй орлогшонорһоо ба министрнүүдһээ бүридэдэг. Правительство болбол бүхы ороной ажабайдалые үдэр бүри хүтэлбэрилдэг. Тиин министр бүхэн гүрэнэй управлениин тусхай һалбаринуудые хүтэлбэрилдэг. Жэшээлхэдэ, шулуун нүүрһэнэй промышленностиин министр шулуун нүүрһэ малталгые хүтэлбэрилдэг, хүнгэн промышленностиин министр— бүд, гутал, хубсаһа гаргаха ябадалые хүтэлбэрилдэг. Зам харилсаанай министр бүхы түмэр харгынуудые эрхилдэг, зэбсэгтэ хүсэнүүдэй министр — армиие, далайн-сэрэгэй флодые, сэрэгэй авиациие эрхилдэг гэхэ жэшээтэй.

Правительство ба тусхай министр бүхэн өөрынгөө бүхы хүдэлмэриие Верховно Соведэй баталһан хуулинуудай ёһоор бэелүүлдэг. Правительство болбол өөрынгөө ажал-ябуулга тухай Верховно Соведэй урда саг үргэлжэ тоосожо байдаг.

Манай арад болбол дайнай һүүлэй сталинска табанжэлые амжалтатайгаар дүүргэжэ байна. Манай орониие улам хүсэтэй ба баян болгоһон агууехэ хүдэлмэриин энэ түсэб тухай хуулиие Верховно Совет баталһан байна. Энэ хуулиие имагтал Верховно Соведэй баталһанай һүүлээр советскэ правительство хадаа дайнай һүүлэй табанжэлэй түсэб дүүргэжэ эрохон байха юм.

Мүн тэрэшэлэн Верховно Совет болбол гүрэнэй бюджедые —жэл соо гүрэнэй олзо ба гаргашын түсэбые баталдаг. Манай орон дотор хэгдэжэ байгаа али бүхы ажалда — поли хамгаалха ой модонуудые тарилгада гү, али олон хүүгэдтэй эхэнүүдтэ тэдхэмжэ түлэлгэдэ, шэнэ канал барилгада гү, али һургуулинуудые барилгада болог — тон ехэ мүнгэн зөөри һомологдодог. Тиин гансал Верховно Совет болбол гүрэнэй олзо ба гаргашые баталха эрхэтэй. Бюджет тухай хуулиие Верховно Соведэй баталаагүйдэнь, правительство хадаа гүрэнэй зөөриие гаргашалха эрхэгүй байха юм.

Верховно Соведгүйгөөр манай орон дотор нэгэшье хуули гаргагдадаггүй. Имагтал СССР-эй Верховно Совет хуулинуудые гаргаха эрхэтэй юм. Хуули гаргадаг засагые СССР дотор Верховно Совет бэелүүлдэг.

Капиталистическэ оронуудта буржуазин гарта байдаг засаг хуулинуудые гаргадаг. Тэндэ хуули болбол мүлжэгшэ ангинуудай дура зоригые бэелүүлдэг ба арад зондо эсэргүүгээр зорюулагданхай.

Советскэ хуули болбол ажалшадай дура зоригые бэелүүлдэг, арад зоной аша туһые сахидаг. Советскэ социалистическэ гүрэн болбол бүхы арадай интересүүдые хамгаалдаг. Иимэ гүрэн хүн түрэлхитэнэй түүхэдэ хэзээдэшье, хаанашье байгаагүй юм. Иимэ гүрэндэ ажаһууха, зол жаргалтай байһандаа бидэнэр — советскэ хүнүүд советскэ засагтаа, агууехэ Сталин багшадаа инаг дуратайбди.

Паровозо-вагонно заводой токарь П. К. Истолкин СССР-эй Верховно Соведтэ һунгаха һунгалтануудай хүндэлэлдэ стахановска вахтада жагсанхай. Тиигэжэ үдэрэйнгөө даалгабариие 300 процент хүрэтэр дүүргэнэ. Январь һарынгаа түсэбые 241 процент дүүргэв.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: нүхэр П. К. Истолкин карусельнэ станогой дэргэдэ ажаллажа байна.

В Муллерай фото.

БАРГАЖАНАЙ АЙМАГТА

САД ТАРИГДАХАНЬ

Улюкчиканай 7 жэлэй һургуулиин багшанар нютагайнгаа интеллигентнэртэй хамта һургуулиингаа гадаа үрэ жэмэстэ модо тариха хашаа бариба. Хашаагай зосоохи ханын захаар гоёон шэмэглэхэ модод таригдаха, мүн тэрэнэй дунда үрэ жэмэстэ модод һуулгагдаха байна.

ТҮРҮҮ МАЛШАДАЙ УРЯА

Читканска сельсоведэй XVIII партсъездын нэрэмжэтэ колхозой МТФ-гэй хүдэлмэрилэгшэд 1949 ондо эбэртэ бодо малай тоо толгойе олошоруулха гүрэнэй түсэбые бүхы показательнуудаар дүүргэбэ. МТФ-гэй эрхим һаалишад А. Малыгина, Н. Бросева гэгшэд даажа байһан һаамхай үнеэн бүхэнһөө 1100 литр һү һааһан байха юм. Тэдэнэр энэ жэлдэ 1200 литр һү һааха уялга абабад. Тус МТФ-гэй малшад малай үбэлжэлгые эрхимээр үнгэргэхэ уряатайгаар аймагай малшадта хандаһан байна.

ВКП(б)-гэй айкомой бюро тэдэнэрэй хандалгые дэмжэһэн тогтоол гаргаа. Мүнөө энэ хандалгань аймагай малшадай дунда үргэнөөр зүбшэн хэлсэгдэжэ байна.

БОЛЬНИЦАТАЙ БОЛОБО

Яригта нютагай ажалшад больницатай боложо, нютаг дээрээ медицинскэ туһаламжа абаха аргатай болобо.

УЛАН НЮТАГТА УНШАЛГЫН БАЙШАН

Уланай сомондо хүдөөгэй уншалгын байшан баригдажа байна. Энээнэй барилга дүүрэхэ дүтэлөө. Сомоной ажалшад уншалгынгаа байшангай ашаглалгада оруулагдахые хүлеэжэ байна.

ВЕТЛЕЧЕБНИЦЫН БАРИЛГА

Улюкчикан нютагта ветеринарна лечебницэ шэнээр баригдажа байна. Тус лечебница 1950 ондо ашаглалгада оруулагдажа, хүдэлмэреэ эхилхэ юм.

МОДО БЭЛЭДХЭЛЭЭР ТҮРҮҮ КОЛХОЗУУД

Шэнэ тогтоһон Баргажанай леспромхоздо модо бэлэдхэлэй хүдэлмэри өршэмтэйгээр ябуулагдажа байна. Сталинай нэрэмжэтэ (Баргажан), XVIII партсъездын ба Чкаловай нэрэмжэтэ колхозууд модо бэлэдхэлгээр аймаг соогоо түрүүлжэ ябана.

Ц. Цыдыпов.

Түрүү малшадай амжалта

Хориин аймагай Хориин сомоной Сталинай нэрэмжэтэ колхозой малшад ниитын ашаг шэмэтэ малажалые хүгжөөхын түлөө шэнэ жэлдэ шэнэ хүсөөр хүдэлмэрилжэ эхилбэ. Тэдэнэр нёдондо жэлдэ амжалтатайгаар хүдэлмэрилжэ малайнгаа тоо толгойе ехээр нэмээһэн байна. Колхозой һаалишан Дулсан Цыренжапова 15 үнеэнһээ 15 тугал абажа хоролтогүйгөөр түлжүүлээ. Хонишон Балжит Раднаева 259 хониһоо 265 хурьга абаа. Мүн хониин бүриһөө 2,360 килограмм нооһо хайшалһан байна.

Эдэ малшад эрхим хүдэлмэриингөө түлөө ажалай нэмэлтэ түлбэри болгон буруу тугал, хони хурьга олоор абаха болобо.

Д. Дамеев.

Сталинска блогой кандидадуудые ажалшан олониитэ дэмжэнэ

Колхозуудай хүгжэлтын түлөө тэмсэгшэд

КАБАНСК. Темлюйска сельсоведэй Сталинай нэрэмжэтэ колхозой клуб һайндэрэйхеэр шэмэглэгдэнхэй. Таряанажалай бригадануудһаа, фермэнүүдһээ ба гүүртэнүүдһээ колхознигууд-һунгагшад олоороо колхозойнгоо центртэ ерэбэд. Һунгагшадай хамтын суглаае колхозой түрүүлэгшэ нүхэр Кобылкин нээгээ. Суглаанай Хүндэтэ Президиумдэ ВКП(б)-гэй ЦК-гэй Политбюрое, колхозно таряашадай хани нүхэр ба багша агууехэ Сталин түрүүтэйгээр һунгаба.

Колхозник нүхэр А. К. Секерин үгэ абаба.

— Манай аймагай колхознигууд, промышленностиин предприятинүүдэй ба эмхи зургаануудай коллективүүдэй хүдэлмэришэд хадаа дэлхэй дээрэ эгээн демократическа Конституци зохёогшо, советскэ арадай агууехэ багша нүхэр Сталиниие СССР-эй Верховно Соведэй депутадта кандидат болгон дэбжүүлһэн байна. Колхозно таряашадай бүхы амжалтанууд, колхознигуудай гэгээрэл ба болбосорол, культура ба хүхюун ажабайдал хадаа сталинска сэсэн мэргэн политикые бэелүүлһэнэй аша үрэ мүн. Бидэ колхознигууд коммунистическэ партияа, агууехэ Сталинаа тойрон улам ниггаар жагсанабди.

Би нүхэр Сталинай кандидатурые дэмжээд, манай колхозой бүхы колхознигууд — һунгагшадай нэгэн һаналаар дэмжэхэ байһандань этигэнэб, — гэжэ нүхэр Секерин хэлэбэ. Нүхэр Сталиниие СССР-эй Верховно Соведэй депутадта кандидат болгон дэбжүүлһые үнэн зүрхэнэй халуун баяраар угтаһан тухайдаа колхозник нүхэр Ильков ба бусад хэлээ.

Удаалуулан колхозой таряан ажалай бригадын молотилкын машинист нүхэр Куржумов үгэ абаад, ингэжэ мэдүүлбэ:

— Манай агууехэ багша Сталинай хүтэлбэреэр колхозно байгуулалта хүгжэн мандажа, дайнай урда тээхи сталинска табанжэлнүүдэй үедэ тон ехэ амжалтануудые түйлаа. Дайнай хатуу шанга жэлнүүд хадаа колхозно байгуулалтын түрибэлгүй хүсэтэйе ба хэлбэришэгүй батые харуулаа.

Би Байкало-Кударын аймагай «1-ое Мая» колхозой түрүүлэгшэ Трофим Дорофеевич Сычевые СССР-эй Верховно Соведэй депутадта кандидат болгон дэбжүүлхэ дурадхалые үнэн зүрхэнһөө һайшаан дэмжэһэнээ мэдүүлнэб. Трофим Дорофеевич колхозоо хүгжөөн, сталинска политикые үнэн сэхээр бэелүүлжэ ябаһан хүнүүдэй нэгэн мүн. Нүхэр Сычевой хүтэлбэрилдэг колхоз жэлһээ жэлдэ дэбжэжэ, мүнөө республика соо гоо суутай болонхой.

Нүхэр Куржумовай дурадхалые колхознигууд бултадаа дэмжээ.

Удаалуулан колхозой медфельдшер Трофимов үгэ абаба.—Ленин—Сталинай партяар хүмүүжүүлэгдэһэн большевик, ород арадай үнэн хүбүүн, ВКП(б)-гэй Бурят-Монголой Обкомой секретарь Александр Васильевич Кудрявцевые СССР-эй Верховно Соведэй депутадта кандидат болгон дэбжүүлһые үнэн зүрхэнһөө дэмжэнэб, — гэжэ нүхэр Трофимов мэдүүлбэ. Александр Васильевич манай республикада хэдэн жэл хүдэлмэрилхэ зуураа, колхозуудай хүсэтэйгөөр хүгжэхэ, колхознигуудай ажабайдалай бүри баян болохо хэрэгтэ тон ехэ анхарал табиһан байна. Тиимэһээ, нүхэр Кудрявцевай кандидатурые дэмжэнэбди, — гэжэ эндэ үгэ хэлэһэн колхознигууд бултадаа мэдүүлбэ.

Бидэнэр эдэ кандидадуудые һайшаанабди

ГОРОДОК. СССР-эй Верховно Соведэй депутадуудта кандидадууд болгогдон городой промышленна предприятинүүдэй ажалшадаар дэбжүүлэгдэһэн И. В. Сталинай, В. М. Молотовой кандидатуранууд хаа хаанагүй халуунаар дэмжэгдэнэ. Комбинадай управлениин суглаан боложо, эндэ зуу тухай хүдэлмэришэд, инженернүүд, технигүүд ба албахаагшад суглараа.

Залуу табельщица, бурят басаган Мария Степанова суглаан дээрэ ингэжэ хэлэбэ:

— Манай аймагай ажалшад СССР-эй Верховно Соведэй депутадуудта кандидадууд болгон, арадуудай агууехэ вождь Иосиф Виссарионович Сталиниие, тэрэнэй ойрын соратник Вячеслав Михайлович Молотовые дэбжүүлээ. Манай республикын маша ехэ амжалтанууд сталинска анхаралай ашаар түйлагдаа. Сталин — манай саашанхи илалтын туг мүн. Нүхэр Сталинай, нүхэр Молотовой кандидатурые би үнэн зүрхэнһөө дэмжэнэб.

Удаалуулан үгэ хэлэһэн Александр Исальяров ба бусад нүхэр Степановагай дурадхалые һайшаагаа.

Инженер Сергей Васильевич Людаев ингэжэ хэлэһэн байна:

— Түнхэнэй ба манай аймагай колхознигууд, промышленностиин хүдэлмэрилэгшэд БМАССР-эй арадай уранзурааша Цыренжап Сампилович Сампиловые СССР-эй Верховно Соведэй Национальностьнуудай Соведэй депутадта кандидат болгон дэбжүүлээд байна. Нүхэр Сампилов өөрынгөө габьяата ажалаар Бурят-Монголой республика сооһоо гадна, мүн бүхы орон доторoo тодоржо байгаа уранзурааша байһыень бидэ һайн мэдэнэбди.

Хаанта засагай үедэ хашалантай ядуу ябаһан Цыренжап Сампилович Сампилов советскэ засагай ашаар оюун бэлигээ дэлгэн баларуулха аргатай болоо. Энэ нүхэрэй зурагууд советскэ хүнүүдые шэн габьяата ажалда урялдаг. Энэ нүхэрэй зурагууд хадаа бурят-монгол арадай мүнөөнэй жаргалта ажабайдалые тодо хурсаар харуулна.

Бурят-монгол арадай үнэн хүбүүн Цыренжап Сампилович Сампиловые СССР-эй Верховно Соведэй Национальностьнуудай Соведэй депутадта кандидат болгон дэбжүүлхэ гэһэн дурадхалые үнэн зүрхэнһөө дэмжэнэб.

Тэрэшэлэн нүхэд Попов, Бухаев тус дурадхалнуудые һайшааба.

Мүн Зэдын аймагай бүхы предприятинүүд ба колхозуудта сталинска блогой кандидадуудые дэмжэһэн суглаанууд боложо байна.

Нэгэн һаналаар дэмжэлгэ

Байгша оной январиин 7-до Улан-Удын модоной заводой хүдэлмэришэдэй, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэдэй болон албахаагшадай хамтын суглаан үнгэргэгдэбэ. Тэдэнэр СССР-эй Верховно Соведэй депутадуудта кандидадуудые дэбжүүлхэ тухай асуудалые угаа ехэ баяр баясхалангай оршон байдалда зүбшэн хэлсээ.

Электромонтер Алексей Павлович Васильев үгэ абаад, иимэ дурадхал оруулба: «Советскэ арадай хамаг бүхы илалтануудые зохёогшо Иосиф Виссарионович Сталиниие СССР-эй Верховно Соведэй депутадта кандидадаар табиха гэжэ һананаб». Эдэ үгэнүүдыень суглараашад тон халуунаар угтан, альгаташалдана. Хүдэлмэришэн Иван Иванович Васильев, лесокорпусой начальник Григорий Михайлович Марчук ба бусад үгэ хэлэжэ, нүхэр Васильевай дурадхалые дэмжэбэ.

Мастер Перфил Макарович Наумов трибунада гараба. Национальностьнуудай Соведэй депутадта кандидадаар паровозобүтээлгын округһоо сууга стахановец Евгений Григорьевич Курочкиние дэбжүүлхэ гэһэн ПВЗ-гэй болон мяха-консервын комбинадай коллективүүдэй суглаануудай тогтоолнуудые дэмжэе гэжэ нүхэр Наумов суглараашадта хандаба. Мүн иимэ дурадхалые техник-нормировщик Филипп Андреевич Тюриханов оруулһан байна.

Георгий Максимилианович Маленковые засаг түрынгөө дээдэ органой депутадта кандидадаар дэбжүүлхэ гэһэн һанамжые албахаагша Александр Иванович Светков оруулаа. Тэрэниие бухгалтер Николай Александрович Протопопов дэмжэн үгэ хэлээ.

ПВЗ-гэй болон мяха-консервын комбинадай коллективүүдэй суглаанууд ВКП(б)-гэй Бурят-Монголой Обкомой секретарь Александр Васильевич Кудрявцевые Союзай Соведэй депутадта кандидадаар дэбжүүлхэ гэһэн байгаа. Энэ шиидхэбэринүүдыень модоной заводойхид тон халуунаар дэмжэбэ. Энээн тушаа кадрнуудай таһагай начальник Сергей Дмитриевич Рандин, мастер Ефим Андреевич Синельников ба бусад үгэнүүдые хэлэһэн байна.

Суглаанда хабаадалсагшад депутадуудта кандидадуудаар дэбжүүлэгдэгшэдтэ амаршалгын ба баллотировалагдаха зүбшөөлөө үгэхыень гуйһан телеграммануудые эльгээбэ.

Түрүү хүнүүдэй үгэ

Адуу моридые иигэжэ харууһалдагби

Л. БАРДУЕВ—Түнхэнэй аймагай „Улаан Тооро" колхозой морихой-товарна фермые даагша

Энээнһээ урда тээ манай колхоз адуу мори үсхэбэрилхэ гүрэнэй түсэбые дүүргэдэггүй һэн. Энэ хадаа гол түлэб гүүдэй һубайралгаһаа, адуу моридто анхарал багаар хандуулагдадаг дээрэһээ болодог байгаа.

Би моринной фермэ дээрэ 1948 онһоо хойшо хүдэлмэрилжэ эхилээб. Фермын байдалые заһахын түлөө би нэн түрүүн моридой эдеэлүүлгэ, адуулга ба харууһалгые һайжаруулха, хүдэлмэриин моридые ехэ гамтайгаар хэрэглэхэ тушаа хэмжээнүүдые абааб.

Тиин үбэлэй сагта моридые бэлшээхэ зуураа, тэдэниие мини хагданда табяад хизаарладаг бэшэ, харин саг үргэлжэ эдеэлүүлжэ, морин бүхэндэ сүүдхэдээ 8—8 килограмм үбһэ, тэрээнһээ гадна, азарганuудта — 3—4, гүүдтэ — 1—1,5 килограмм концентрат үгэдэг болообди. Саһанай ороходо, һалхи шуурганай болоходо бидэ моридоо конюшни болон халхабша, хашаадань оруулжа, хүйтэнһөө аршалдагбди.

Намарай һаранууд гүүдые шэргээхэдэ таатай саг гээшэ. Ушарынь хадаа, унагад энэ үедэ ехэ болоһон байдаг. Унагадые түрүүшын үбэл дулаан байрада байлгадагбди. Тиин тэдэндэ сүүдхэдээ 8—8 килограмм үбһэ, 1,5—1,5 килограмм овес эдюулдэг ба дулаахан, наратай үдэрнүүдтэ бэлшээридэ гаргадагбди. Саашанхи жэлнүүдтэ унага даагадна бэлшээридэ ябажа, үбэлөө үнгэргэхэ зуураа сүүдхэдээ 1,5 — 2 килограмм овес, 10—12 килограмм үбһэ нэмэлтэ тэжээл эдидэг байха юм.

Моридые түхэреэн жэл соо бэлшээхэдэ, үшөө ашэмэтэй ба бүдүүн тэжээл эдюулхэдэ тэдэ элүүр энхэ, һайн шадалтай ба хүйтэниие дабастай байдаг.

Морин ажалла өгээл харюусалгатай үе хабар болоно. Ушарынь хадаа, хабар гүүд олоороо унагалдаг ба ороондо ородог юм. Энэ үедэ гүүдые һайнаар эдеэлүүлхэ ба харууһалха шухала. Тиимэһээ гүүдтэ эдюулхэ тэжээлые бидэнэр эртээнһээ бэлэдхэдэг байнабди. Түрэхэ гүүдые унагалхаһаань 10—15 хоног урда тээ байрадань оруулжа, имагтал дулаан үдэрнүүдтэ бэлшээридэ гаргаха хэрэгтэй юм. Байрадаа байха үедэнь тэдээндэ һайн үбһэ үдэртөө 5 дахин эдюулхэ ёһотой.

Майн 1-һээ эхилээд июниин 15 хүрэтэр гүүднай ороондо ородог. Бүхы гүүдые ороондо оруулхын түлөө колхозой правлени манай фермэдэ орловско үүлтэрэй 3 азаргануудые даалгажа үгөө һэн. Тиин тэдэниие дүүрэн хүсөөрнь ашаглажа, гүүдэй һубайрха ябадалые усадхаабди. 1949 ондо манай фермэ 46 гүүдһээ 46 унага абаад, хоролтогүйгөөр тэжээгээ.

Манай моришод ямар гүүнэй хэзээ ороондо оронһыень тэмдэглэжэ байдаг. Тэрэнэй ёһоор, гүүдэй түрэхэ сагые мэдээд, тусгаар ажаглалта хэжэ байхада зохид байдаг.

Азаргануудые орооной кампанида һайнаар бэлэдхэхэ тон шухала. Тиимэһээ орооной кампаниһаа урда тээ азаргануудтаа һайн үбһэ, овес, морковь болон ургаһан ороохо эдюулдэг байнабди. Энэ үедэ тэдэниие илангаяа һайнаар харууһалжа, ажахын хүдэлмэридэ ашаглаха ябадалые болюулаад, тэргээр гү, али эмээлээр 4—5 километр газарта ябуулдаг байнабди. Орооной үедэ азарга бүхэндэ сүүдхэдээ 3—4 килограмм овес эдюулнэбди. Зунай ба намарай үедэ хүүрай һайн ногоотой газарые шэлэн оложо гү, али һолоомын үзүүр дээрэ адуугаа бэлшээдэг ба үдэртөө 3 дахин уһаллагбди. Тиихэдэ адуумнай һайнаар таргалдаг.

Мүнөө жэлэй үбэлжэлгэдэ һайнаар бэлэдхээбди. Бардам хүрэхэ үбһэ тэжээл ба овес бэлэдхэгдээд, моридой байрануудай дэргэдэ зөөгдэнхэй. Гадна, бэлшээриин газарнууд уһалуури, халхабша, хашаануудаар гүйсэд хангагданхай.

Литературна хуудаһан

Цэдэн ГАЛСАНОВ

Сталин багшаяа дуулаеы

...рал, Кавказ, Саян дээгүүр
...улын бүргэд элин тодорно.
...ужам Совет орон дээгүүр
...лаан наран туяа сасарна.

Арадай зүрхэн — большевик
партиин
Арюухан нангин алдарта
солоор,
хүсэтэ дуугаар,

Ашата баатар Сталин багшаяа
Дуулаеы, нүхэд, дуулаеы
гоёор!
Сталин багшаяа!

...рэм суута Кремлиин Одон
...тын байе улам гыгүүлнэ.
...бан хушуун һүлдэ мүшэн
...мсэл тээшэ дуудан тэгүүлнэ.

Арадай зүрхэн — коммунис
партиин
Арюухан нангин алдарта
солоор,
хүсэтэ дуугаар,

...шата баатар Сталин багшаяа
Дуулаеы, нүхэд, дуулаеы
гоёор!
Сталин багшаяа!

Арбан зургаан аха дүүнэр
Агуу Россин элшээр һалбарна.
Арад зомнай баян үнэр,
Алтан Хуулиин эрхээр бадарна.

Арадай зүрхэн — большевик
партиин
Арюухан нангин алдарта
солоор,
хүсэтэ дуугаар,

Ашата багша Сталин багшаяа
Дуулаеы, нүхэд, дуулаеы
гоёор!
Сталин багшаяа!

Тянь-Шань, Альпа, Хинган
дээгүүр
Талын бүргэд элин тодорно.
Үргэн дэлхэйн үбсүүн дээгүүр
Үүрэй солбон туяа бадарна.

Арадай зүрхэн — коммунис
партиин
Арюухан нангин алдарта
солоор,
хүсэтэ дуугаар,

Ашата баатар Сталин багшаяа
Дуулаеы, нүхэд, дуулаеы
гоёор!
Сталин багшаяа!

Бидэнһээ асуугыт

(КОЛХОЗНО ДУУН)

... болоо манай байдал,
... дүүрэн салгидаа.
...ан үргэн тала дайдам
... талхаар долгидоо.

—Баяртай гүт,—колхознигууд?—
...э бидэнһээ асуугыт —
...ртай даа, баяртайбди:
...ен хүртэхэ заяатайбди,
...сква ошохо уряалтайбди,
...лин багшаһаа
магтаалтайбди.

... зээрэг уһа хаажа,
...на — мөөрэ түерөө.
... дүүрээ гэжэ радио
... газарһаа хөөрөө.

—Гэрэлтэй гүт, гэртэ газаа?
... бидэнһээ асуугыт,
...лтэй даа, гэрэлтэйбди,
... һүнигүй гэрэлтэйбди:
... электрээр сохинобди.
... электрээр уһалнабди.
...айхан номой дээжэ
... һуунал үбгэднай.
...хан торгоо нээжэ
...үнал хүгшэднай.

...хюутэй гүт, колхоз
дээрээ? —
... бидэнһээ асуугыт. —

Хүхюутэй даа, зугаатайбди:
Кино, музейтэй, клубтайбди,
Футбол наададаг хүбүүдтэйбди,
Дууша, хүгжэмшэ
басагадтайбди,

Табанжэлээ манай колхоз
Дүрбэн жэл соо дүүргэнхэй.
Манай орондо коммунизм
Дүтын хэрэг болонхой.

—Геройтой гүт, танай колхоз?—
Гэжэ бидэнһээ асуугыт. —
Геройтой даа, депутадтайбди,
«Москвич» машина олонтойбди,
Шэнэ автомат телефонтойбди,
Сэхэ Сталинтай холбоотойбди.

Золтой болоо манай байдал,
Зориг дүүрэн дуралаа.
Хужар тарган тала дайдам
Хони малаар миралаа.
—Жаргалтай гүт,
колхознигууд?—
Гэжэ бидэнһээ асуугыт.—
Жаргалтай даа, жаргалтайбди.
Москва ошоһон һонинтойбди,
Орден абаһан хүндэтэйбди,
Сталин багшаһаа мэндэтэйбди.

Ц.-Д. БАЗАРСАДУЕВ

ГРУЗИДА

...иг Грузи
...ион жэмэсээ дэлгээжэ,
...эр груша
...он алимаар илгарна.
...о мүнгэн
...ан булагууд бурьялжа,
...аг шэнгэн
...үн умдаар харьялна.
...урама
...р уула тэндэ бии,

Хүхэ долгёор
хөөрэмэ далай тэндэ бии.
Эрэлхэг арадайм
эгээл үндэр омогорхол —
Эсэгэ Сталинай
арюун үлгы эндэ бии.
Арадай дура
татан татан байдаг лэ,
Аяар холуур
суугаа тараан байдаг лэ.

Уншалгын зал соо. О. Зенкиин фото.

Ц. ДАМБАЕВ

АГИТАТОР

Центрһээ холын гүүртэдэ
Цырен агитатор ерэнхэй,
Баахан һаруул байшан соо
Барандаа малшад сугларанхай...

Дүтэлөөд һууна Цырендэ
Дүлэтэ үгынь шагнахаар.
Карта дэлгээд, агитатор,
Харуулжа заажа хөөрэнэ.

Эндэшье, тэндэшье карта лээр
Электрын гэрэл яларна.
Домно, шахта харагдаад
Дорюун ажалаар бурьялна.

Үнэтэ металл хайлаад
Уһан шэнгеэр урдана.
Шэрэм харгынууд һунажа,
Шэнэ паровоз шуумайна.

Хүсэтэ тракторнууд һубаржа,
Хүтэл гүбөө дорьбооно.
Захагүй уужам полидо
Залаатэ шэниисэ долгилно.

Талын һайхан ногоондо
Тарган малнууд бэлшэнэ...
Иимэ ехэ амжалтые,
Иимэ ехэ илалтые
Аба Сталинай хүтэлбэреэр
Арад зомнай түйлана...
— Эрхимэй эрхим хүбүүдээ,
Эрэлхэг зоригто басагадаа

Дээдэ засагтаа һунгаял
Депутат болгон, — гэхэдэнь,
Агитатор Цыренэй үгые
Альга ташалгаар угтана.

Буурал сагаан толгойтой
Булад үбгэн бодожо
Баяртай согтой нюдөөрөө
Баранине шэртэн хэлэнэ:

— Хаанта засагай үедэ
Харанхы балай байгаабди.
Банди ламанар ноёдой
Барлаг боложо зобообди.

Советскэ засаг мандажа,
Сүлөөтэй боложо жаргаалди.
Хүн бүхэн эрхэтэй
Хүхюун омог болбол лэ.

Түрэл засагаа, нүхэдни,
Түмэн зонтоёо һунгахамнайл.
Зол жаргал баяртамни
Заха хизаар байнагүйл.

Агууехэ ороноо
Амжалта тээшэ хүтэлһэн
Түрэл багша Сталинаа
Түрүүшын депутат болгоёл!
Булад үбгэнэй үгые
Баяртай малшад һайшааба.
Энэ түүхэтэ үдэрые
Илалтаар угтая гэлсэбэ.

Дамба ЖАЛСАРАЕВ

Арадбүгэдын кандидат

Эхэ ороноймнай
элдин уужам талануудаар,
Эльбрусын дээгүүр,
мульһэн далайн аралнуудаар,
Табанжэлые
дүрбэндэ гэһэн заводуудаар,
Трактор, комбайнын
хүгжэм татаһан
колхозуудаар, —
Хүн бүхэнэй
зүрхэн сооһоо һалбараад
Хүндэтэ үгэнүүд
«Ура» соогуур зэдэлнэ,
Алтан наранһаа
үлүү хурсаар гэрэлтэнэ:
«Ашата Сталин —
арадбүгэдын кандидат!»
Халуун үгэнүүд!
Оёоргүй гүнзэгы удха соонь
Хамаг бидэнэй
эрхим һанал, бодолнууд.
Һомонһоо хурдан
булад хатуу далинууд соонь
Һунгагшад бидэнэй
урагшаа гэһэн хүсэлнүүд.
Эдэ үгэнүүды
үнэн зүрхэнһөө хэлэхэдээ
Эрэлхэг, суута
инаг партияа һананабди,
Бүгэдын багшын
агуу нэрые нэрэлхэдээ
Бүри дүтэлһэн
коммунизмые харанабди.
Океанай долгиндол
эбхэрэн байһан митингнүүд
соо,
Олон яһатанай
эршэтэ дорюун лозунгнууд соо,
Москва зориһон
амаршалгын телеграмманууд
соо,
Мүнхэ баяраар
салгидан дэлгэрһэн дуунууд
соо,—
Арад зонойнгоо
дуран сооһоо һалбараад,
Арюун үгэнүүд
шэхэндэ ирагуу дуулдана,
Ажабайлалымнай
жаргалһаа жаргалда дуудана:
«Ашата Сталин —
арадбүгэдын кандидат!»

Шираб НИМБУЕВ

Золтой баабайн үгэнүүд

Мүнөө наян тэдытэй,
Мүнгэн сагаан һахалтай,
Арюун сэлмэг сэдьхэлтэй,
Ашадаа хүүлэһэн таягтай
Үбгэн баабай хөөрэнэ,
Холуур түнхин уудална:

— Наян жэлдэ дэлхэй дээр
Дэмы талаар ябаагүйб,
Наян наһа хүрэтэрөө
Ута харгы үнгэргөөб.

Хоёр мүрынгөө холотор
Зоболонгой ашаа зүдхөө һэм.
Хоёр улынгаа суухартар
Үнэн зүбые бэдэрээ һэм.

Хайшааш яба төөримөөр
Харанхы манан байгша һэн.
Ябан гэхэдэ бүдэрмөөр
Ялхита харгы хаагша һэн...

Ноёной «зарлиг» зүршэжэ,
Нюргаа сохюулаад үзэһэн хүм,
Баянай нохой зандаржа,
Үйлэдөө хүртөөд абаһан хүм.

Хэсүү һэн даа тэсэшэгүй
Хуушан тэрэ барга саг,
Һанаад зосоом уйтарна,
Бүлхитэжэ хүйтэрнэ...

Үнэнэй алтан нарые,
Үргэн эрхэ золые
Ленин багшам асараа,
Сталин багшам бадаруулаа.

Бүрхэг байһан огторгой
Сэлмэг болон гэрэлтээ,
Бүхы арадайм зоболонгой
Түрмэ бутаран һандараа...

Арадууд баран жаргалтай,
Арсалан шэнги зоригтой,
Абарга ехэ хүсэтэй
Болоод мүнөө байхадаа
Хэды шэнээн һайхам даа.

Хүнүүд баран ахадүү,
Хани ойрым эгэшэдүү
Болоод мүнөө байхадаа,
Эбтэй жарган һуухадаа
Хэды шэнээн һайхам даа.

Иишээш хара — эрдэмтэн.
Тиишээш хара — алдартан,
Газаа гара — комбайн,
Гэртэ оро — радио.

Һуугаад яба — машина,
Клубтаа ошо — концерт —
Иимэ болоод байхадань
Баярлангүй яахабиб.

Үсэгэлдэрэй байлдааша,
Мүнөө үдэрэй адууша
Аша хүбүүн Дармынгаа
Олон орден харахадам,

Эрхим түрүү һаалиша,
Эрдэм һураһан бэшээшэ
Зээ басаган Дулмынгаа
Һайхан медаль харахадам

Хэды арюун һайхам даа,
Хэлэжэ болохын аргагүйл,
Баяртам заха байнагүйл,
Омогтом хилэ олдоногүйл.

Энэ сагта хүмүүжэһэн,
Эрдэм соёлоор баяжаһан
Залуу хүнэй намайе
Золгон ёһолон ябахадань,

Номтой сүүмхэ баринхай,
Согтой хөөрхэн пионерэй
Бэлэг бэряад ерэхэдэнь,
Шүлэг уншаад үгэхэдэнь,

Сэдьхэл зүрхэм доһолжо,
Сэсэг шэнгеэр һалбаржа,
Һайхан юумэ һанагшаб,
Арюун юрөөл хэлэгшэб.

Наян үндэр наһаяа
Огто таһа мартажархёод,
Хуһан модон таягаа
Хажуухандаа табижархёод,

Эхэ һайхан оронойнгоо
Улам баяжахын түлөөдэ,
Эрэлхэг баатар арадайнгаа
Улам жаргахын түлөөдэ

Үнэн арюун үгэнүүдээ
Улад зондоо тараанам,
Үнэнтэ байһан ушарые
Үльгэр болгон хөөрэнэм.

Хоца НАМСАРАЕВ

Эжэл гурбан нүхэд

Хоца Намсараевай "Эжэл гурбан нүхэд" гэжэ үхибүүдтэ зорюулһан зохёол Бурмонгизаар һаяхан хэблэгдэгэбэ. Энэ ном хадаа ажалда дуратайгаар, ямаршье ...хэшээлһээ тунхарихагүй эрэлхэг хатуу зоригтойгоор, ...элгэн бэрхээр, шамбай солбоноор, инаг түрэл Эхэ ...ойнгоо, арад ниитынгээ хэрэгтэ үнэн сэхээр хүмүүжэжэ ябадалдань манай үхибүүдтэ туһалха байна.

Иимэ дээрэһээ тус номые уншахыень эдир уншагшадһайшаан дурадханабди.

Мүнөө тус ном сооһоо бүлэгүүдые толилжо забабди.

II

...тэ үглөөгүүр Хутаан үбгэн ...н хүгшэн хоёр сайлажа, ...нгоо хурьгалһые, гүүдэйн...агалһые хөөрэлдэнэ. Баһа ...арамжатай бэлшээриин ту... асуулсана. Газаань хурь... мээхэй хонид мааралдана. ...э яараһан морин инсагаал... үедэ үүдэн нээгдэжэ, га... Арсалан хүбүүнэй орожо ..., хойноһоонь Барс нохой ...сой хурьган хоёр һуба...орожо ерэнэд.

...лан сэхэ ошожо, эсэгынгээ ...нь нэгэ юумэ шэбэнэжэ, ...нь энеэбхилэн, юун гэхыень ...хэбэртэй.

...ан үбгэн хүбүүгээ ехэл мээ...зөөлэхэн нюдөөр хаража, ...шарахан толгойень нэгэ ...энэ.

...яашан хүнэй хүбүүн ха...агаа аршалжа, таряа хор...ортониие үгы хэхэмнии гэхэдэшни хэн хорихоб. Хүхэ нохойгоо дахуулаад, бага калиберкаяа үргэлөөд ошоорой,—гээд хоймортоо үлгөөтэй байһан шарахан хүрзэтэй бага калиберка буугаа хараад орхино.

Улаахан хүгшэн улагад гэжэ, хүбүүн тээшээ нюдөө үзүүрлэн:

— Яагаа хашартай юм, амаралтын үдэрэй болохо бүхэндэ агнахамнил гэжэ байха. Гэртээ номсо һайса үзэхэдэшни яаха юм! — гэжорхёод, һууриһаа бодожо, аяга табагаа угаажа, угзан тагазан гэжэ байгаад, сааша наашань хуряана. Хутаан һамган тээшээ миһэд-миһэд гэжэ:

— Алишье талааргаа туһатгй хаям. Ши ойлгоногүйлшни, нэгэдэхеэр, колхозой таряанай хортониие үгы болгохо, хоёрдохёор, ангай арһа гүрэндөө тушааха байна гэжэ мэдыш. Тиигээд энэ хүбүүмнай номдоо эрхим һурана гэжэ хододоо магтаалтай ябана хаям.

— Харин шинии иигэжэ хүхеэхэдэ, энэшни һүрхэй ангуушан гээшэб гэжэ һанаһа хаям. Энээндэ буу шуу барюулаад «агна» гэжэ табихадашни аюултай, аймшагтай бэшэ юм гү? Энээнэйшни хойноһоонь һанаагаа зобожо һууханьбэрхэ юм лэ.

— Бараг даа, энэшни бага калиберкаар буудахадаа нүхэд соогоо бэрхэ мэргэн гэжэ суутай болоо гэлсэгшэл, — гээд, тэндэ, үхэг сооһоо хэдэн бишыхан хабхаан абажа, хүбүүндээ үгөөд:

— Энээниие бү хая, — гэһэнэй һүүлдэ, баһа сааргһан хайрсагтай һомо үгэнэ. Улаахан хүгшэн юушье дуугарнагүй, эргэнэгээ уудалжа. нэгэ зүһэмэг жилээмэн дээрэ тоһо няагаад, мүн лэ саарһанда боожо:

— Зай бари, дан орой болотоо бү ошо, һанаамни зобохо, буу шуугаа ойлгожо, ниггаар ябаарай, бишье хониндоо ошохомни, энэ хурьгаяа заядажа хүхүүлээ гүш? — гээд хүбүүн тээшээ харана. Арсалан эхынгээ урдаһаа гүлмэрхэн хоолойгоор:

— Хүхүүлээб. Яһала садаа. Тиигээд тэндэ байһан хэдэн хурьгадые мүргэжэ айлгаад, ехэ омогтой, намайгаа дахажа, энэ орболсоод байна хаям, — гэжэ Морхонсойгоо заана.

Тэрэ дары Улаахан хүгшэн газаашаа гарана. Удаань Хутаан адуундаа ошохо гэжэ хубсалан байгаа һэн. Арсалан баһал түхеэржэ, ябган булгайр гуталаа; хүбэнтэй шара бүд оодон дэгэлээ үмдэнэ. Эхэ эсэгэ хоёройнгоо угаһэн хилээмэ, һомо хармаандаа хэнэ. Тиигээд мүнөө бага калиберкаяа үргэлөөд, хэдэн хабхаануудаа холбожо, мүр дээрээ хэнэ. Энэ үедэ Хутаан үбгэн хүбүүндээ хэлэнэ:

— Зай, ши орой бү болоорой, эхэшни харааха, хашартай. Тэрэ зүүн хойтохи таряанай газарай хажуугаар зумбараатай нүхэн олон байна һэн. Нёдондо жэлдэ тэндэхи таряае зумбараанууд эдижэ, ехэшэгээр гэмтээһэн юм. Энэ хабарһаа нааша хэды зумбараа алаһан байнаш?

— Зуун табин хоёрые алааб, —гээд Арсалан эсэгэеэ омогтой болон харана.

— Аа, яһала олон болоо юм байна даа. Тиигээ һаа мүнөө үдэр хоёр зуу хүрэжэ болохолтай.

— Болохо болохо. Азатай, наашаланхай байгаа һаа амилха бүридэмни алагдана бэзэ.

— Ай, хүбүүмни, яагаа ехээр ама гаранаш, иимэ задагайгаар ама орохогүй юм лэ, урданай ангуушад ангууша болохотойгоо хамта худалша боложо, хамар доро хахархай аман байнал гэжэ дуугардаг агша һэн, мүнөөнэй советскэ ангуушан үнэн дуугардаг, үнэншэ бэрхэ ангуушан байха ёһотой юм лэ, шимни тиимэ ангуушан болыш, — гээд хүбүүгээ нэгэ удаа таалаад гарана. Хойноһоонь Арсалан айхабтар һархагар, буу шуу үргэлһэн юумэ гаралсахадань, Барс Морхонсой хоёрынь дахасаллан гаранад.

Арсалан һөөргөө хаража:

— Та хоёр эндээ байгты, тэндэ ошоод зумбараа үргөөхэт, тиигээд тэндэ шоно ябаха, аймшагтай, — гээд хэлэнэ. Тэдэнь юушье ойлгожо үгэнэгүй, хоюулаа урдаһаань хараад, нэгэниинь маарана, нүгөөдэнь һүүлээ шарбан «ябаял даа» гэһэндэл гиннана.

Арсалан хүбүүн мүнөө Барс нохой Морхонсой хурьган хоёртоо үгэеэ дуулгажа ядаһандаа бага гомодон алдаһан болобошье, тэдэ хоёройнгоо һалажа ядан дахаһандань хайрлажа, хоюулайень эрхэлүүлжэ, нэгэ нэгэ эльбээд, дахуулжа ябаа һэн.

Арсалан түрүүлжэ, хойноһоонь Барс, тэрэнэй хойноһоо Морхонсой хурьган дахажа, үе үе дэбхэрэн тангаршаажа наадана. Эдэ гурбан һубарилдажа, тугаар Хутаан үбгэнэй зааһан газар тээшэ ошонод.

III

Хара боролжо, һөөг бургааһаар урагшаа хормойтоһон, хасуури, шэнэһээр холөһоо нааша зурыжа ерэһэн шэбэр харагдана. Тэрэ шэбэр сооһоо гараһан лааяя ехэ канава зүүн талаараа байһан нам зузаан гүбөөе ташан дамжаһаар харагдахаяа болино. Энэ гүбөөе хабар харахада, хилэн хара, зун харахада торгон ногоон, намар харахада, алтан шара, үбэл харахада мүнгэн сагаан байха юм.

Юундэ иимээр харагданаб? Эндэ «Улаан Одон» колхозой жэлһээ жэлдэ хэдэн мянган центнер таряа хуряажа абадаг таряанай газар байгаа. Тиимэ дээрэһээ жэлэй дурбэн сагта хүнэй эрхэ доро үнгэ шарайгаа хубилгажа байдагыень бодоод үзэхэдэ эли байдаг.

Иимэ үргэн ехэ таряанай газарай хойто захаһаа эхилһэн гүн ехэ нарһан ой. Энэ ойн хэдэн шэнээн зузаан гүнзэгы байһыень хэмжээлжэ хэлэхэнь түбэгтэй.

Тэрэ үдэр тон дулаахан: холо ойро хүхы шубууд донгодожо, «гүг-гүүг, гүг-гүүг» гэлдэхэнь дуулдана. Баһа һаарал борохон жэргэмэлнүүд аяар дээгүүр эрбэгэшэлдэн жэргэжэ эсэхэдээ, газарта буужа амарнад. «Улаан Одон» колхозой эндэхи таряан мүнөө хабар эртэхэн тариглажа дүүрэһэн байгаа ха. Зарим газарынь ногоон торгон зүлгөөр хушагдашаһан, зарим газартань улабар хурихэн хурса үзүүртэй һоёонууд газараа нэбгэ харбажа байһан байба.

Эгээл эндэ һаяхан үдэ боложо байхада, һүрмэгэр хурса шэхэтэй, шуумар хүхэ нохой хүхэ борохон хурьган хоёрые дахуулһан, гүлмэрхэн наһанай хүбүүн һая хүрэжэ ерэбэ. Эдэнэр хадаа Арсалан хүбүүн, Барс нохой, Морхонсой хурьган гурбан мүн байгаа.

(Үргэлжэлэлэнь хожом гараха)

Фельетон

Хэнгэрэг наншаха „хүдэлмэреэр“ хэрэгээ һэлгэһэн хэн гээшэб?

Үргэндөө үрбэн шүрбэн һахалтай, хараһан хүндэ хондогоножо байгаад, тархи толгойгоо табсанда хүрэтэр дохидог ламын удаа тэ, будүүлиг янзаар һууһан, тэбхэр хара шарайтай хүниие харахада, энэ хүн «бэеэ биидэ» тоолоһон, айл аймаг соогоо «ахай баабай» гүүлүүлһэн хүн гээшэлтэй гэжэ һанахаар байба. Энэ хүнэй түхэл шарайе дээдэ уралһаань хоёр тээшээ шүрбыжэ гараһан һоёо һахал бүришье ёһорхуугай шэнжэтэй болгоно.

Лама «хара» хоёрой зэргэлээд һуужа байһан айлда танигдаагүй хүн орожо ерээ һаа, «далга шүлгэ, сахил сахюуса» абхуулжа байгаа юм ха» —гээд, хүсэд тухайлхаар. Теэдшье, үнэндөө ламань ламатажа ябаһан байгаа. Нүгөөдэнь юушэн гээшэб, «ламын үгыдэ бумба галзуурба» гэлсэгшэ, тэрэ аабдаа гэхэдэ, лама байна хаям. Гайхаһан хүн: энэмнай «сэржэм наншад» үргэлсэдэг хүн тээд лэ һанажа болохо байна. Тиимэдэ энэ хүн тухайда хэдэн үгэ хэлэжэ, таанар уншагшадые зэрээлэй хэжэ байһан «ажалтайнь», даажа байдаг тушаалтайнь такилсуулая.

Энэмнай Мухаршэбэрэй аймагай Сутайн сомондо дезинфекторээр хүдэлмэрилхэ тушаалтай, сомонойнгоо ажалшадай дунда ариг сэбэрые сахиха гэһэн зорилготой Дымбрыл Цыдыпов гэжэ хүн. Тиихэдэ энэ хүн иимэ тушаалые даажа байһанайнгаа түлөө элүүрые хамгаалха Мухаршэбэрэй аймагай таһагһаа һара бүридэ алдуугүйхэн 400 шахуу түхэриг гүрэнэй мүнгэ салин абадаг юм.

Гэхэ зуура, энэ хүмнай салин хүлһэ абахадаа дезинфектор байдаг, саашаа хэдэн алхахадаа Чернин габжын хэнгэрэгшэн болоод, олбогой шэгшэгтэ һуулсаад, ороһон үргэлдэ хүртэлсөөд ябадаг амитан юм.

Ариг сэбэрые сахиха асуудал гээшэ айхабтар ехэ удхатай. Теэд тус сомондо Дымбрыл Цыдыповэй гэмээр энэ шухала хүдэлмэри задагайршаһан байха юм. Сомоной олонхи колхозууд һайнаар баригдаһан банигүй шахуу. Сталинай нэрэмжэтэ колхоздо бани үгы аад лэ, тэндэхи колхознигууд хүршэ колхоздоо ошожо банида оронод. Зарим фермэнүүд, гүүртэнүүдтэ һалан нобшо байдалтай байһан баримтануд олон.

Энэ сомон соо ариг сэбэрые сахиха хэрэг хадаа Дымбрыл Цыдыповэй хойрог ба харша ябадал дээрэһээнь гэдэргэ татагдажа байна. Тиихэдэ аймагай элүүрые хамгаалха таһагайхид энэ Цыдыповэй «ажалые» харадаггүй, харин тэрэнь «наншад сэржэм» барижархёод, найгажа, гунхажа ябадаг юм.

Арад ниитын хэрэгые архи, хэнгэрэгээр худалдаһан хойрог нобшо этэгээдые хобхо сохин зайлуулжа, ариг сэбэр сахилгые эрид һайжаруулха хэрэгтэй.

Б. Дымбрылов,
Ж. Жамбуев.

„Б.-М. Үнэндэ“ бэшэһэнэй һүүлээр

Продуктын шанар щалгалга шангадхагдаба

«Бурят-Монголой Үнэн» газетэдэ толилогдоһон «Муу шанартай һү худалдана» гэһэн статьягаар хэмжээ абтаа. Улан-Удэ городой колхозно центральна рынок дээрэ шанар муутай (шэнгэн, хирэтэй тооһотой, заримдаа гашаланхай) һү худалдадаг ушар олонто үзэгдэдэг байгаа. Энэ ушарай саашадаа үзэгдэхэгүйн тулада һүнэй контрольно станциие даагша нүхэр Дудниковада һүнэй шанар шалгалга шангадхахые дурадхагдажа, энэ хүдэлмэриие саашадаа һайжаруулаагүй һаань, тушаалһаань гаргаха хүрэтэр хэмжээ абтаха тухай һануулагдаба. Мүн колхозно центральна рыногэй директорые орлогшо нүхэр Соколовто хүдэлмэриин үдэрэй турша соо һү худалдадаг газарые хэдэн дахин сэбэрлэжэ байхые дурадхагдаа,— гэжэ Улан-Удын Горсоведэй элүүрые хамгаалха таһаг манай редакцида мэдээсэбэ.

Почтово агент Тубанов зэмээ амасаба

Зэдын аймагай Буденныи нэрэмжэтэ колхозой колхознигуудай захиһан «Бурят-Монголой Үнэн» газетын абтахаяа болишоһон тухай бэшэг манай газетын редакцида ерэһэн байгаа.

Бэшэг соо хэлэгдэһэн баримтанууд тодороод, почтово агент нүхэр Тубанов хүдэлмэридөө хайша хэрэг хандажа, газетэ захигшадтань хүргэлгые һаатуулһанайнгаа түлөө хүдэлмэриһөөн гаргагдаа, дутуу ошоһон газетэнүүдынь хүсүүлжэ үгтөө, гэжэ хэлхеэ холбооной Зэдын аймагай конторооһоо мэдээсэбэ.

БОГОНИХОН МЭДЭЭСЭЛНҮҮД

Үбһэ зөөхэ шаргагүй. Түнхэнэй аймагай Дзержинскиин нэрэмжэтэ колхозой малажалай фермэнүүдэй зарим гүүртэнүүд үбһэ, һолоомоёо саг соонь шэрэнгүй, заримдаа үхэр малаа тэжээлээр таһалдуулна. Шалтагааниинь юуб гэхэдэ, колхоздонь шарга, тэргэнүүд үсөөн туладаа малшадта хүртэдэггүй байха юм.

* * *

Агротехническэ кружогууд хүдэлмэрилнэгүй. Чесанын МТС-тэ харьяата колхозуудаар аяар мүнөө хүрэтэр агротехническэ нэгэшье кружок эмхидхэгдээгүй байһаар. Үнгэрэгшэ жэлдэ колхознигуудай һуралсал баһа таһалдуулагдаа һэн. Тиимэһээ илангаяа Молотовой, Ленинэй нэрэмжэтэ колхозуудай полинууд дээгүүр агротехническэ хэмжээ-ябуулганууд муугаар үнгэргэгдэжэ, бага ургаса абтаһан байгаа.

Теэд, Чесанын МТС-эй хүтэлбэрилэгшэд энээнһээ ямаршье тобшолол хэнгүй, колхознигуудай һуралсалые мүнөөшье эмхидхэнэгүй.

П. Содбоев.

* * *

Малай үбэлжэлгые муугаар үнгэргэнэ. Яруунын аймагай Үльдиргын сомоной Ленинэй нэрэмжэтэ колхоз малай үбэлжэлгые муугаар үнгэргэжэ байна. Һүүлэй үедэ 300 үхэр дундаһаа доошо шадалтай болоһон, 25 үхэр тураһан байха юм.

Мүн түл абалгада мүнөө хүрэтэр хүсэд бэлэдхээгүй байһаар. Эндэ нарай малай нэгэшье байра баригдаагүй.

С. Мориев.

* * *

Түрүүшүүлэй дүршэлые дэлгэрүүлнэгүй. Социалистическэ Ажалай Геройнууд — үндэр ургасын мастернуудай дүй дүршэлые колхознигуудай дунда дэлгэрүүлхэ гээшэ хүдөө ажахын мэргэжэлтэдэй арюун уялга мүн. Гэбэшье, Түнхэнэй аймагай хүдөө ажахын таһагай главна агроном П. Столяров энэ уялгаяа муугаар дүүргэнэ. 1949 оной бүхэли жэл соо нүхэр Столяров түрүүшүүлэй дүршэл тушаа нэгэшье лекци, элидхэл хөөрэлдөө хээгүй. Мүн энэшье жэлдэ тэрэ зангаараал байха юм.

С. Андыков.

Фото шудалха номууд хэрэгтэй

Кяхта городто фото шудалагшад тон олон юм. Гэбэшье, КОГИЗ-эй Бурят-Монголдохи отделениин Кяхта городой магазинда фото шудалагшадай хэрэглэхэ номууд наймаалагдадаггүй. Мүн эндэхи бусадшье магазинуудта фото тушаа номууд үгы.

Фото шудалагшадай хэрэглэхэ номууд Кяхта городой магазинуудта хэзээ бии болохоб?

А. Мангатханов.

СССР-эй хэрэгүүдые Хитадта эрхилхэ этигэмжэтэ П. А. Шибаевта Хитадай Арадай республикын Арадай Центральна Правительствын гадаадын хэрэгүүдэй Министрын орлогшо Ли Кэ-нунай ното

ПЕКИН, февралиин 8. (ТАСС). Синьхуа агентствын дамжуулһанай ёһоор, февралиин 8-най үдэр Хитадай Арадай республикын гадаадын хэрэгүүдэй министрын орлогшо Ли Кэ-нун СССР-эй хэрэгүүдые Хитадта эрхилхэ этигэмжэтэ П. А. Шибаевта ното эльгээбэ. Тэрээн доторнь иигэжэ хэлэгдэнэ:

«Г-н этигэмжэтэ. СССР-эй нотые Хитадай Арадай республика февралиин 1-дэ абаа гэжэ батална золтой байнаб. Дальневосточно комиссиин 1946 оной апрелиин 3-най Ф ец-000⁷/₃ шиидхэбэриин 5-дахи статьягай «А» пункттай зохилдуулан ойрын сагта уласхоорондын Сэрэгэй тусхай Сүүд томилхо ба японско сэрэгэй гол табан гэмтэдые — бактериологическа дай бэлэдхэһэн ба хүн түрэлтэндэ эсэргүү туйлай хүндэ гэмтэ ябадал хэһэн нюурнуудые — Японии император Хирохито, медицинскэ албанай генерал-лейтенантнууд Сиро Исии ба Масадзо Китано, ветеринарна албанай генерал-майор Юдзиро Вакамацу, Квантунска армиин штабай начальник Юкио Касахара гэгшэдые сүүдлэхэ гэһэн СССР-эй правительствын дурадхалые бүримүһөн зүбшөөһэн тухай Хитадай Арадай республикын Арадай Центральна правительствын үмэнэһөө мэдүүлнэб.

Уласхоорондын Сэрэгэй тусхай Сүүдэй нээгдээд байхадань, Хитад хадаа тус сүүдтэ имагтал Хитадай Арадай республикын Арадай Центральна правительствын түлөөлэгшөөр лэ түлөөлэгдэхэ ёһотой, Хитадые түлөөлхэ алибүхы эрхэеэ үни алдаһан Чан Кай-шиин хархис блогой хүн сүүдтэ ябашье хабаадаха ёһогүй гэжэ Хитадай Арадай республикын арадай Центральна правительство тоолоно. Бактериологическа зэбсэг бэлэдхэжэ ба хэрэглэжэ байһан японско сэрэгэй гэмтэдые Приморско сэрэгэй округой Сэрэгэй Трибуналаар 1949 оной декабриин 25-һаа 30 хүрэтэрхи үе соо сүүдлэһэн процесс хадаа хүн түрэлтэндэ аюул ушаруулжа байһан тэдэ гэмтэдые Советскэ Союз зүбөөр хэһээгээ, мүн тэрэшэлэн хүн түрэлтэнэй ба эб найрамдалай ашатуһые хамгаалха агууехэ харюусалгаяа бэелүүлээ гэжэ тодоруулан харуулба.

Советскэ правительствын үнэн зүб ба һайшаалта ябуулганууднь эб найрамдалда дуратай бүхы оронууд дотор ба дэлхэйн арадуудай зүгһөө һайшаагдаһан дэмжэгдэһэн байна. Японско империализмаар тараагдаһан б... ринүүдһээ шалтагаалан ... олон хүнүүдээ алдаһан хитад хадаа фашистска дайсанай ... ганууд тушаа илангаяа ехээр бүүрхэнэ, тиихэ зуураа өөрын ханн нүхэр — агууехэ Советскэ Союзда гүн ехэ баясхалан ... нэ.

Сэрэгэй тусхай Сүүдые ... сагта томилхо ба бактериологическа дай бэлэдхэһэн японско император түрүүтэй табан гол ... нюурнуудые сүүдлэхэ тухай С... эй ното дотор хэлэгдэһэн үн... уряал ба дурадхалынь эб найрамдалда дуратай бүхы ор... дай ба дэлхэйн арадуудай ... тон халуун дэмжэлгээр угта... байна. Японско империал... һэргээн бодхоохо һэдэлгэ гар... ба дэлхэйн шэнэ дайнда ... бэлэдхэжэ байһан империа... ческэ правительствонууд лэ С... эй правительствын энэ дурад... буруушаажа болохо байна, ... түрэлтэндэ эсэргүү тон хүнд... шэр гэмтэ ябадалнуудые ... зэмэтэй сэрэгэй гэмтэн Яп... император Хирохитые дал... үргэлжэлхэ гээшэ».

Сэрэгэй гэмтэ нюурнуудые Финляндиһаа Швеци руу ябуулна

СТОКГОЛЬМ, февралиин 9. (ТАСС). Сэрэгэй гэмтэ нюурнуудые Финляндиһаа Швеци руу ябуулжа байһан тухай Хапаранда городһоо өөрынгөө тусхай корреспондентын эльгээһэн мэдээсэлые «Ню Даг» газетэ толилбо.

«Торнео ба Хапарандын районууд хадаа,—гэжэ корреспондент бэшэнэ,—дэлхэйн хоёрдохи дайнай үедэ хэһэн гэмтэ ябуулгануудайнгаа түлөө түрмэдэ һууха нюурнуудай суглардаг газарнууд дахинаа болоод байна. 1950 оной эхинһээ хойшо, тайлбарилан хэлэбэл, сэрэгэй гэмтэ нюурнууд тухай асуудал тушаа финскэ правительствода Советскэ правительствын мэдүүлгын барюулагдаһанай һүүлээр, шведско-финскэ хилые тэдэ гэмтэдэй тон нюусаар, олоороо дабадаг ябадал үзэгдэнэ.

Энэ тон һэжэгтэй хүдэлөөн финскэ засагуудаар эмхидхэгдээ гэжэ бүхы баримтанууд гэршэлнэ. Яахадааб гэхэдэ, Хапаранда ерэжэ байгаа хүнүүдэй олонхинь финскэ паспортнуудтай байна. Боложо байгаа событинуудые нюуха далдалхын тула шухала бүхы юумые засагаархид хэнэ. Хилын харуулай органууд олон зуун хүнүүдые Швеци худар оруулаа.

Франциин Национальна суглаанда

ПАРИЖ, февралиин 8. (ТАСС). Правительствын юрэнхы политикые зүбшэн хэлсэлгэтэй дашарамдуулан, Национальна суглаан дээрэ хүнүүдэй үгэ хэлэһэнэй һүүлээр, правительствода найдалга тухай резолюци голосованида табигдаа. Резолюцинь 230 голосоор абтаһан байна. 186 хүн (коммунистнууд ба тэдээниие дагагша депутадууд) буруушаажа голосовалба. 191 депутадууд һаналаа баряа.

Грецескэ экономикын ехээр муудаһан байдал

АФИНЫ, февралиин 8. (ТАСС). Грецескэ экономико хатуу шэрүүн кризистэ оронхой байна. Орон доторнь юумэнэй үнэ ургажа үргэлжэлһөөр. 1949 оной һүүлдэ сигаретын, электроэнергиин үнэнь ехээр хүндэрүүлэгдээ, мүн автобусууд ба трамвайнуудаар ябаха үнэ сэн ехэ болоо.

Гэхэтэй хамта, салин хүлһэ ехэдхэхэ тухайда хүдэлмэришэд ба албахаагшадай эрилтэнүүд ходо-доо буруушаагдана гэжэ «Антеос» журнал бэшэнэ.

Грецескэ экономикын айхабтар хүндэ байдалынь иимэ баримтануудаар тодоруулагдана гэбэл: 7,5 миллион хүн зоной 3 миллиониинь ямаршье зөөригүй ба тушаан болоһон олзоор амидардаг байна. Орон доторнь 200 мянган хүдэлмэригүйшүүл ба 700 мянган тэрьелэгшэд бии, ажахыгаа һэргээн бодхоохо мүнгэ зөөри тэдэндэ байхагүй. Эдэ бүгэдэдэ нэмэлтэ болгон, дайн хадаа 340 мянган үншэн хүүгэдые үлөөгөө гэжэ журнал бэшэнэ.

Д. Циновскиин зураг («Комсомольская правда» газетэһээ абтаба).

Далан хараалта кризистэ
Дарагдан унажа захалһан Сэм
Ханзада тэрээнээ хабхаглаад,
Харахада гоёор гаршаглаад,
Бэшэ оронуудта абаашажа,
Бэеһээ зайсуулхы оролдоно.

Хэды ехээр оролдобошье,
Хэрээгы мэхээ гаргабашье,
Кризисэй яһан һабарһаа
Хэзээш мултаржа шадахагүй.

Ш. НИМБУЕВ.

МАО ЦЗЕ-ДУН БА ЧЖУ ... ПАНЧЕН-ЛАМЫН ЭЛЬГЭЭҺЭН ТЕЛЕГРА...

ПЕКИН, февралиин 9. (Т...) Сианиһаа мэдээсэһэнэй ёһоо... нөө Цинхай провинцида ... Панчен - лама хадаа Т... «бэеэ даалга» соносхохо ... шалгатайгаар США ба Анг... дар «һайн хүсэлэй мисс... гэдэгые Лхассын засагаар... эльгээһэн ябадалда эсэргүү ... шаал мэдүүлбэ. Тиигээд, Х... Арадай республикын арадай ... ральна правительствын тү... шэ Мао Цзе-дунда ба А... сүлөөлэлгын армиин главно... далагша генерал Чжу Дэ-д... леграмма эльгээгээ. Тэрээн ... иигэжэ хэлэгдэнэ: Тибеды... лөөлхэдэнь Арадай - сүлөө... армида түбэд патриодууд т... байха.

Тибет хадаа Хитадай тер... мүн гэжэ хамагта мэдээжэ, ... арадай хубинь бии гэжэ Т... арад өөрөө мэдэрнэ. Лхас... сагаархидай аашань тер... альна эрхэнүүдые эбдэнэ. ... арадай дура хүсэлдэ харш... на».

Телеграммын түгэсхэлдэ... жэ хэлэгдэнэ:

«Би Тибедэй патриод... сугтаа тэмсэхэ гэжэ танга... нэб. Эхэ оронойнгоо түлөө ... -сүлөөлэлгын армитай ... эсэстээ хүрэтэр тэмсэгты г... Тибедэй бүхы хүн зониие ... наб».

МАО ЦЗЕ-ДУН БА ЧЖУ ... ТИБЕДЭЙ ОЛОНИИТ... ЭЛЬГЭЭҺЭН ТЕЛЕГРА...

ПЕКИН, февралиин 9. (Т...) Сианиһаа Синьхуа аге... корреспондентын дамжу... ёһоор, Панчен хамба Л... (Цинхай провинциин тү... шажанай ба гражданска... орган) тала баригшад—б... бэдүүд түрүүлэгшэ Маэ ... ба главнокомандалагша Ч... дэ телеграмма эльгээбэ, ... Тибедые сүлөөлхэ хэрэгт... -сүлөөлэлгын армида туһал... ла тибетскэ арадые толго... гэжэ мэдүүлнэ.

УЯЛГАНУУДАА АМЖАЛТАТАЙГААР ДҮҮРГЭЕ!

☆ ☆ ☆

Энэ фермэ амжалта яагаад туйлааб

1949 оной хүдэлмэриин дүнгөөр Дээдэ-Маргантын сомоной Сталинай нэрэмжэтэ колхозой һүнэй-товарна фермэ Бичурын аймаг соо түрүү һуури эзэлээ. Энэ фермэ үхэр үсхэбэрилхэ түсэбөө 103 процент дүүргэһэн байна. Мүн малай ашаг шэмые нилээд дээшэлүүлжэ, гүрэндэ һү, мяха тушааха түсэбөө сүм дүүргээ. Гадна, 1949 ондо 15 мянган литр һү авансаар тушааһан байна.

Нёдондо жэлэй 10 һара соо энэ колхозой һүнэй-товарна фермэһээ 45 мянган түхэригэй орошо ороһон байха юм.

Иимэ амжалта яагаад туйлагдааб гэхэдэ, түбхын түрүүндэ агитационно-ойлгууламжын хүдэлмэри үргэнөөр ябуулагдаһан байха юм. Фермые даагша коммунист Семен Баженов МТФ-дэхи партийно-комсомольско группые өөрөө хүтэлбэрилдэг. Тиин, малшадай дунда саг үргэлжэ хөөрэлдөө хэдэг, ажалаа зүбөөр эмхидхэдэг, социалистическэ мүрысөө үүсхэдэг, хүн бүхэнэй абаһан уялгануудые дүүргүүлхын түлөө оролдодог байна. Социалистическэ мүрысөөнэй дүн саг соогоо гаргагдажа, малшадай суглаан дээрэ зүбшэн хэлсэгдэдэг юм.

МТФ-гэй дэргэдэ улаан булан эмхидхэгдэнхэй. Тэндэнь хүгжэмэй инструментнүүд, радиоприёмник, номууд болон газетэнүүд бии. Фермын эрхим хүдэлмэрилэгшэдэй дүй дүршэл «дайшалхы хуудаһанууд» дээрэ гаргагдадаг, показателиин доскада бэшэгдэдэг юм. Түрүү малшад Г. Цоктоев, З. Баженова ба бусад жэл бүри эрхим амжалта туйладаг, показателиин доскада ходо бэшэгдэдэг байна.

Энэ жэлдэ тус фермынхид улам һайнаар хүдэлмэрилжэ, түрүү зэргээ алдахагүй гэжэ шиидэнхэй. Мүнөө һунгалтануудай хүндэлэлдэ мүрысөөндэ оролсоод, абаһан уялгануудаа амжалтатайгаар дүүргэжэ байна.

Е. Кужелев.

Түрүү һаалишан дэбжүүлэгдэбэ

Доржима Базаржапова гансал өөртөө даалгагдаһан үхэрнүүдые харууһалһаараа хизаарладаггүй, харин колхозой бүхы ажалда эдэбхитэйгээр хабаадалсадаг юм. Тиигэжэ 1949 ондо 800 гаран ажалта үдэр олоо.

Үнгэрэгшэ жэлдэ Доржима Базаржапова 20 үнеэнһээ 20 тугал абажа, хоролтогүйгөөр түлжүүлээд, колхозой һүрэгые нэмээһэн байна. Түрүү ажалаараа алдаршаһан энэ һаалишан мүнөө малажалай гүүртые даагшаар дэбжүүлэгдэбэ.

— Доржимамнай хүдэлмэрилжэшье, хүтэлбэрилжэшье шадаха, —гэжэ Хэжэнгын аймагай Дээдэ-Худанай сомоной Молотовой нэрэмжэтэ колхозой гэшүүд залуу комсомолка Базаржапова тухай хөөрэлдэдэг.

П. Содбоев.

Малшад уялгануудаа дүүргэнэ

Доржитар Очировай хүтэлбэрилдэг һүнэй-товарна фермын хүдэлмэрилэгшэд һунгалтануудай хүндэлэлдэ социалистическэ мүрысөөндэ эдэбхитэйгээр оролсоходоо абаһан уялгануудаа дүүргэжэ байна. Эндэхид малай харууһые һайнаар эмхидхэнхэй. Тэрэнэй ашаар, нэгэшье толгой малынь тураа, хороогүй. Тус фермын бүхы гүүртэнүүд үбһэ тэжээлээр ба хохир дэбисхэрээр гүйсэд хангагданхай.

Үхэршэн Р. Тугутовай харууһалдаг 160 толгой залуу мал булта дунда, дундаһаа дээшэ шадалтай.

Фермын хүдэлмэрилэгшэд зоотехническэ һуралсалда бултадаа хабаадана. МТФ-е даагша Д. Очиров малшадай дунда ойлгууламжын хүдэлмэри ябуулдаг, социалистическэ мүрысөө эмхидхэдэг байна.

Тэрэшэлэн Кагановичын нэрэмжэтэ колхозой МТФ-гэй гүүртэнүүдэй малшад уялгаяа хэрэг дээрэ бэелүүлэн, үхэр малаа тобир тарганаар ондо оруулжа байха юм. Малшад Мункуева, Чойсоронова, Ванданов гэгшэд малай харууһые илангаяа һайнаар эмхидхэнхэй.

Сэлэнгын аймагай «III Интернационал» ба Кагановичын нэрэмжэтэ колхозуудай түрүү малшад уялгануудаа иимээр дүүргэжэ байна.

В. Бадашкеев.

Нэмэлтэ түлөөһэ абана

БМАССР-эй колхозуудта ажалай нэмэлтэ түлөөһэ үгэхэ тухай СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй шэнэ тогтоолой ёһоор, Тарбагатайн аймагай олохон малшад нэмэлтэ түлбэри абаха болоо.

Чапаевай нэрэмжэтэ колхозой правлени малшадай үнгэрэгшэ жэлэй хүдэлмэриин дүнгые гаргаба. Тиихэдэнь, хэдэ хэдэн түрүү малшад нэмэлтэ түлбэри абаха эрхэтэй болоһон байгаа. Түрүү һаалишан Е. Черных нэмэлтэ түлбэридэ нэгэ тугал, мүн хэдэн литр һү абаа. Тэрэшэлэн малшапастух Ф. Черных нэгэ тугал ба хэдэн литр һү абаһан байна.

Һаяар энэ колхоз нэмэлтэ түлбэри абаха болоһон малшадтай бурин тоосохонь.

К. Антонов.

Харюусалгата редактор
Д. Д. ЛУБСА...

МҮНӨӨДЭР УЛАН-У...

Гүрэнэй Бурят-Монголой ... нэй орденто оперо ба ... театрта — «Травиата» ... «Риголетто» (үдэшэ).

Гүрэнэй ород драмын т... «Зыковы» (үдэр ба үдэшэ).

«Прогресс» кинотеатр... «Берлинэй уналга».

«Эрдэм» кинотеатрта — ... хайн хүрин шүлһэн».

Түмэрзамайхидай клу... «Гал».

Шэлэй заводой клубта ... хайн хүрин шүлһэн».

Гүрэнэй филармонидо ... лой ураннайханай само... постиин харалгала түрү... ээлһэн «Победа» гэжэ ... рилгын артелиин ура... самодеятельностиин конце... лохо.

РЕДАКЦИИН АДРЕС: Улан-Удэ, ул. Ленина, 26. (ТЕЛЕГРАФНА АДРЕС: Улан-Удэ Үнэн). ТЕЛЕФОНУУД: отв. редактора—23; АТС—1-80, зам. отв. редактора—7-85; отв. секретаря 3-23; отделов партийной и комсомольской жизни, культуры и быта—4-52; пропаганды и агитации—7-85; сельского хозяйства, промышленности и транспорта—6-84; переводов—3-23; писем трудящихся и информации—6-84 (2 зв.). объявлений 2-64 (2 ...) междугородных переговоров—16.

Н—2232. Типография Управления полиграфии, издательств и книжной торговли при Совете Министров БМАССР Тираж 10.000.